BMC
YACHT GROUP

Popcultuur in Hoorn

Onderzoek naar een volwaardig poppodium in de gemeente Hoorn

Rapport | 6 juli 2024

Partners in verbetering

Popcultuur in Hoorn

Onderzoek naar een volwaardig poppodium in de gemeente Hoorn

rapport
Gemeente Hoorn

BMC
YACHT GROUP

Inhoudsopgave

H1 | Inleiding **1**
1.1 Aanleiding 1
1.2 Vraagstelling 1
1.3 Verantwoording werkwijze 1
1.4 Leeswijzer 2
H2 | Samenvatting **3**
H3 | Visie en ambitie **5**
3.1 Gemeentelijke cultuurvisie 5
3.2 Coalitieakkoord 2022 - 2026 5
3.3 Omgevingsvisie Hoorn 5
3.4 Binnenstadsvisie 6
H4 | Markt- en behoefteonderzoek **7**
4.1 Algemene sectorale trends en ontwikkelingen 7
4.2 Culturele infrastructuur Hoorn en omstreken 9
4.2.1 Hoorn 9
4.2.2 Regio 12
4.3 Demografische ontwikkelingen 13
4.4 Whize doelgroepenonderzoek 15
4.5 Consultatie 16
4.6 Benchmark 16
H5 | Businesscase **18**
5.1 Profiel en activiteitenaanbod 18
5.2 Varianten 19
5.3 Governance en organisatie 19
5.4 Baten en lasten 20
H6 | Globaal Programma van Eisen **21**
6.1 Uitgangspunten 21
6.2 Ruimtebehoefte 21
6.3 Functionele eisen 22
6.3.1 Algemeen 22
6.3.2 Hoogte 23
6.3.3 Relaties binnen 23
6.4 Stedenbouwkundige eisen 23
H7 | Locatieonderzoek **25**
7.1 Mogelijke locaties 25
7.2 Ontwikkelperspectief 27
H8 | Financien **28**
8.1 Stichtingskostenraming 28

8.2 Kapitaallasten 28
8.3 Beheerlasten 29
8.4 Meerjarige exploitatieraming 29
8.5 Financiering 30
H9 | Bevindingen en aanbevelingen 32
9.1 Bevindingen 32
9.2 Aanbevelingen 33
Bijlagen 35
Colofon 36

Dit document (inclusief eventuele bijlagen) is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij BMC. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van BMC.

H1 | Inleiding

1.1 Aanleiding

Een van de achttien topprioriteiten in het Coalitieakkoord 2022 - 2026 'Durven. Doen! Dromen' van de gemeente Hoorn is het realiseren van een "volwaardig poppodium", waarvoor een aantal scenario's aan de raad zal worden voorgelegd. Het aantal jongeren in de gemeente neemt af, terwijl het aantal oudere inwoners toeneemt. Daarnaast heeft de gemeente Hoorn momenteel weinig (cultureel) aanbod voor jongeren en jongvolwassenen, met name in de avonduren. Het huidige poppodium, Manifesto, voldoet niet qua capaciteit, locatie en uitstraling. De gemeente wil zich daarom richten op het verbeteren van de aantrekkelijkheid van de gemeente door het culturele aanbod te versterken met een volwaardig en aantrekkelijk poppodium voor een brede doelgroep in de stad, de gemeente en de regio.

1.2 Vraagstelling

Dit onderzoek naar een "volwaardig poppodium" dient inzicht te geven in de volgende facetten.

a. De visie van de gemeente op de pop- en nachtcultuur.
b. De schaalgrootte van het poppodium met een doorkijk naar de inhoud en omvang van het activiteitenaanbod.
c. De meest passende locatie, rekening houdende met de bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van de locatie voor jongeren en jongvolwassenen.
d. De mogelijkheden voor dubbelgebruik van de faciliteiten van het poppodium.
e. Het exploitatiemodel, inclusief de mogelijkheden voor structurele en incidentele subsidies en sponsorbijdragen op lokaal, nationaal en Europees niveau.
f. De organisatievorm, inclusief het model voor het besturen van het poppodium.
g. De mogelijke samenwerkingsverbanden, die het poppodium zou kunnen aangaan.
h. De positie van het poppodium ten opzichte van de huidige aanbieders: Manifesto en Schouwburg het Park.
i. De benodigde vervolgstappen om daadwerkelijk tot een realisatie van een volwaardig poppodium in Hoorn te komen, inclusief taken, verantwoordelijkheden en kosten voor de gemeente Hoorn.

1.3 Verantwoording werkwijze

In de uitvraag van de gemeente wordt de term "volwaardig poppodium" gebruikt. Deze term wordt echter niet nader gedefinieerd. In ons onderzoek verstaan we onder een "volwaardig poppodium": 'een professioneel poppodium, waarvan het aanbod en de capaciteit aansluiten bij de vraag vanuit de diverse doelgroepen, bij de schaalgrootte van de gemeente en bij het voorzieningenniveau van de grotere regio waarin de gemeente is gelegen; tevens voldoet het poppodium aan de criteria die door de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals aan het lidmaatschap van deze brancheverenigingen worden gesteld'.

We zijn ons onderzoek gestart met een consultatie van diverse stakeholders en vertegenwoordigers van (potentiële) doelgroepen om inzicht te krijgen in welke ambities, beelden en wensen er leven

als het gaat om 'popcultuur' in Hoorn. In het kader van deze consultatie hebben we onder meer een openbaar 'mini-symposium' georganiseerd in de Noorderkerk. In aanvulling hierop hebben we een brede omgevingsanalyse uitgevoerd, waarbij we hebben gekeken naar algemene sectorale trends en ontwikkelingen, naar de omvang en aard van het verzorgingsgebied van Hoorn, naar (te verwachten) demografische ontwikkelingen en naar de culturele infrastructuur van Hoorn en de grotere regio. Ook hebben we nog een aantal verdiepende gesprekken gevoerd met groepen jongeren.

Op basis van de input uit de consultatieronde en de omgevingsanalyse hebben we voor een tweetal varianten van een "volwaardig poppodium" een businesscase op hoofdlijnen uitgewerkt. De betreffende businesscases hebben we getoetst aan de hand van een beknopte benchmark en door consultatie van een expertpanel. Per variant hebben we vervolgens een globaal 'Programma van Eisen' (PvE) opgesteld en onderzocht hoe deze programma's ruimtelijk inpasbaar zijn op de beschikbare locaties. De programma's hebben we daarna doorgerekend naar een benodigd investeringsbudget en naar een jaarlijkse kapitaallast en onderhoud- en beheerlast. Deze hebben we verwerkt in een meerjarige exploitatieraming op hoofdlijnen. Per variant hebben we ook aangegeven wat de ontwikkelvoorwaarden zijn en de mogelijke risico's.

We hebben de voortgang van ons onderzoek periodiek besproken in een gemeentelijke Projectgroep, die bestond uit de ambtelijk opdrachtgever, de beleidsmedewerker cultuur, de gemeentelijke opgavemanager, de netwerkregisseur economie & levendigheid en de concernmanager. We hebben eenmaal tussentijds onze bevindingen besproken met de bestuurlijke stuurgroep.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen. De onderzoeksvragen werken we uit in de hoofdstukken 3 tot en met 10. In hoofdstuk 11 formuleren wij ons advies aan de gemeente.

In bijlage 1 hebben we een overzicht opgenomen van de organisaties en/of personen met wie we hebben gesproken. De resultaten van het in het kader van ons onderzoek uitgevoerde Whize doelgroepenonderzoek en een benchmark zijn respectievelijk terug te vinden in bijlage 2 en 3. Bijlage 4 omvat de ruimtestaten van de varianten. De stichtingskostenraming en de exploitatieraming van de varianten zijn opgenomen in respectievelijk bijlage 5 en 6. In bijlage 7 hebben we een verschillenanalyse met betrekking tot de varianten opgenomen.

H2 | Samenvatting

Het aantal jongeren in de gemeente Hoorn zal naar verwachting verder afnemen. Tegelijkertijd is er in Hoorn momenteel weinig (cultureel) aanbod voor jongeren en jongvolwassenen, met name in de avonduren. Poppodium Manifesto is in zijn huidige vorm onvoldoende toekomstbestendig. De gemeente Hoorn wil het voorzieningenniveau voor pop- en jongerencultuur verbeteren en uitbreiden om zo de aantrekkelijkheid van de stad te vergroten.

Het landschap van de popmuziek en -cultuur is in de afgelopen twee decennia sterk veranderd. Door onder andere digitalisering, globalisering en de verdere verzakelijking van de muziekindustrie is het nationale en internationale live-aanbod verschraald, terwijl het aantal professionele poppodia in Nederland sterk is toegenomen. Het interessante aanbod concentreert zich meer en meer in de grote steden in de randstad (TivoliVredenburg, Paradiso, Melkweg, Afas Live, Ziggo Dome) en in Tilburg (013). De kleinere podia in de regio moeten de concurrentie met deze ontwikkeling niet willen aangaan, nog sterker: dat is een 'mission impossible'. Daarom dienen de kleinere poppodia hun eigen plan te trekken. En dat plan is: investeren in talentontwikkeling en daarmee het creëren van eigen aanbod. Vergelijk het met het Nederlandse voetbal dat zich staande moet houden in de wereld van het grote geld.

Ook in Hoorn zal de focus (weer meer) moeten komen te liggen op (eigen) talentontwikkeling en op het bouwen van een 'community' rond het poppodium. Daarmee zet Hoorn een mooie en rijke traditie voort. De stad was eerder de kraamkamer voor een aantal bekende Nederlandse artiesten en/of bands. Denk bijvoorbeeld aan Tim Knol, Johan en Jacco Gardner. Een nieuw te ontwikkelen poppodium kan hierin weer een cruciale rol spelen. Dit betekent overigens niet dat er in Hoorn geen ruimte meer is voor nationaal en internationaal aanbod van meer gevestigde namen. Integendeel. Een nieuw poppodium met een grotere capaciteit en betere voorzieningen dan de huidige opzet van Manifesto, zal naar verwachting meer interessante acts naar Hoorn kunnen halen.

Een poppodium dat past bij de schaalgrootte en ligging van Hoorn, en ook aansluit bij de trends en ontwikkelingen die we in de popsector signaleren, kan als volgt worden vormgegeven:
Variant a: *een 'popcentrum'*. Oefen-, les- en studioruimten en een ontmoetingsfunctie voor Hoornse muzikanten, aangevuld met een goed geoutilleerde popzaal met een te flexibiliseren capaciteit tot maximaal 500 bezoekers.
Variant b: *een (classic) 'poppodium'*. Een goed geoutilleerde popzaal met een te flexibiliseren capaciteit tot maximaal 500 bezoekers, gericht op de presentatie van aanstormend talent en meer gevestigde namen.

Voor beide varianten geldt dat een nieuwe voorziening voor popcultuur een belangrijke bijdrage kan leveren aan (eigen) talentontwikkeling in Hoorn. Een belangrijk verschil is dat in het geval van variant a ('popcentrum') meerdere (samenhangende) functies fysiek worden geclusterd. Daardoor krijgt het poppodium meer de functie van *'broed- en/of werkplaats'*. De wenselijkheid van zo'n concept kwam vaak terug in de gesprekken die we in het kader van ons onderzoek hebben gevoerd. BMC ondersteunt deze gedachte, omdat hiermee een goede invulling kan worden gegeven aan de 'culturele keten' van *ontdekken*, *leren*, *presenteren* en *beleven*. Binnen dit concept ligt met

name een inhoudelijke, organisatorische en facilitaire samenwerking met Muziekschool Boedijn voor de hand.

Een onderzoek naar de (potentiële) doelgroepen voor een nieuwe popvoorziening in Hoorn laat zien dat er vooral vraag is naar een toegankelijke programmering met de nadruk op de genres ‘hip hop/rap’, ‘dance’, ‘rock’ en ‘reggae’. Bezoek aan een poppodium of pop/dance festival is voor een meerderheid van de inwoners van Hoorn niet vanzelfsprekend. Om die reden zal een nieuw poppodium in Hoorn voldoende tijd en middelen moeten investeren in het opbouwen van (potentieel) publiek. Het is geen gelopen race.

Poppodia zijn ooit ontstaan als ‘culturele vrijplaatsen’. Door professionalisering en schaalvergroting zijn poppodia in de loop der jaren meer en meer 'geïnstitutionaliseerd'. Dat is vaak ten koste gegaan van de aantrekkelijkheid van poppodia voor de jongere doelgroepen. Daarom is het belangrijk dat een nieuwe popvoorziening in Hoorn het karakter van een ‘vrijplaats’ behoudt. Het moet vooral niet te “gelikt” zijn. 'Autonomie' en een eigen sfeer zijn in dit verband erg belangrijk. Een voorwaarde hiervoor is dat het nieuwe poppodium wordt ontwikkeld en geëxploiteerd als een zelfstandige entiteit en identiteit.

Pop- en jongerencultuur zijn sterk verbonden met de cultuur van uitgaan. Het is daarom belangrijk dat een nieuwe popculturele voorziening gelegen is in of nabij het uitgaanscentrum van Hoorn en daar een onlosmakelijk onderdeel van gaat vormen. Dat zal naar verwachting ook een positieve spin-off hebben op de horecaondernemingen in het centrum. We hebben in dat verband twee potentiële locaties onderzocht, de Poort van Hoorn en een plot ten westen van de Schouwburg en Congrescentrum Het Park, ter plekke van de ingang van de parkeergarage. Realisatie van het poppodium op de locatie Het Park is niet haalbaar, omdat het hier gaat om een zogenoemd “buitendijks gebied”. De enige locatie die voor de vestiging van een nieuw poppodium in aanmerking komt is de Poort van Hoorn. Het deel ten zuiden van de spoorlijn sluit bij de huidige inzichten het beste aan bij de eisen die een professioneel poppodium aan zijn omgeving stelt.

Met de realisatie van variant a en variant b is naar verwachting een investering van respectievelijk € 17 en € 13 miljoen, exclusief btw en exclusief grondkosten gemoeid. De bandbreedte jaarlijkse totale subsidiebehoefte, inclusief een budget voor de programma-activiteiten, komt daarmee uit op respectievelijk € 1,4 - € 1,5 miljoen en € 1,0 - 1.2 miljoen. Daarnaast dient er rekening te worden gehouden met extra ontwikkelbudget in de eerste 3 exploitatie-jaren van totaal € 0,5 miljoen.

In het geval dat de gemeente kiest voor de realisatie van een ‘popcentrum’ (variant a), dan betekent dit dat de huidige activiteiten van Manifesto op de locatie Holenweg stoppen. Wel zal dan moeten worden bekeken hoe het nieuwe poppodium zo goed als mogelijk gebruik kan maken van de kennis, ervaring en het netwerk dat Manifesto in de afgelopen 25 jaar heeft opgebouwd. Wanneer de gemeente kiest voor de realisatie van een ‘poppodium’ (variant b), dan kan worden overwogen om het huidige Manifesto om te bouwen tot oefenfaciliteiten.

Twee Hoornse ondernemers hebben kenbaar gemaakt dat ze willen meedenken over een mogelijk publiek-private samenwerking als het gaat om de ontwikkeling en realisatie van een nieuw ‘popcentrum’, in het bijzonder op het vlak van oefen- en studiofaciliteiten.

H3 | Visie en ambitie

3.1 Gemeentelijke cultuurvisie

De uitgangspunten voor het gemeentelijk cultuurbeleid zijn vastgelegd in de nota 'Hoorn, haven voor creativiteit, Uitgangspunten voor cultuurbeleid 2012 – 2020' (augustus 2012). In dit 'visiedocument', dat door het onderzoeksbureau ARRD is opgesteld, worden vier ambities geformuleerd: *ontdekken, ontmoeten, ontwikkelen* en *ontsluiten*. De gemeente ziet als belangrijkste functie van cultuur: *het bijdragen aan de sociale cohesie*. De inhoud van de culturele functies is leidend. Organisaties en instellingen zijn daaraan "ondergeschikt". De cultuurvisie gaat niet specifiek in op het belang van pop- en nachtcultuur. Hoewel het visiedocument uit 2012 formeel nog steeds het staande beleid is, is vastgesteld dat een herijking van de gemeentelijke cultuurvisie gewenst is. Om die reden wordt al enige tijd gewerkt aan een nieuwe Cultuurnota.

3.2 Coalitieakkoord 2022 - 2026

Het plan is om tot 2040 het aantal inwoners in Hoorn met 9.000 personen te laten groeien. In het *Coalitieakkoord 2022 - 2026* wordt er naar gestreefd om in 4 jaar 2.000 nieuwe woningen te realiseren en tot 2030 nog eens 4.000 woningen, waarvan een groot deel in de Poort van Hoorn, het gebied rondom het station, het Pelmolenpad, de Prismalocatie en het Dampten. Gesteld wordt dat bij nieuw woningaanbod de prioriteit ligt bij woningen voor starters en ouderen. Daarvoor wordt in de komende jaren een divers en aanvullend aanbod aan nieuwe woningen toegevoegd. In de Poort van Hoorn worden meer jongerenwoningen toegevoegd. Door het uitplaatsen van bedrijven naar bedrijfslocaties komt er binnen de stad ruimte vrij voor woningbouw.

In het *Coalitieakkoord* is onder 'Samen genieten' het volgende opgenomen: "Samen genieten verbindt. Van museumbezoek tot muziekevenement en van sporten tot marktbezoek. Hier komen we bij elkaar en kunnen we ontspannen. Een stad leeft pas echt met een breed en aantrekkelijk aanbod van kunst en cultuur, evenementen en markten, en sport- en recreatiemogelijkheden. En het maakt de stad ook aantrekkelijk om te bezoeken en om er te verblijven. Om bezoekers naar Hoorn te trekken blazen we nieuw leven in het toeristisch beleid. Hoorn wil meer stad worden en bij een stad hoort een 'nachtleven'. Samen met de cultuursector en de horeca gaan we hier invulling aan geven."
Een en ander wordt onder meer uitgewerkt in de volgende acties

- "We zetten in op een volwaardig poppodium. We starten een onderzoek naar de mogelijkheden en leggen deze bestuursperiode een aantal scenario's voor aan de raad.
- We faciliteren en stimuleren de verregaande samenwerking tussen instellingen om het brede aanbod te behouden en innovaties een kans te geven."

3.3 Omgevingsvisie Hoorn

In de Omgevingsvisie Hoorn van februari 2022 worden vijf ambities omschreven:

- het aantrekkelijk maken van bestaande en nieuwe wijken;
- het voortbouwen op economische en toeristische kansen;
- het verbeteren van bereikbaarheid via weg, spoor en water;
- het werken aan een socialere, gezondere en veiligere omgeving;

- het verder verduurzamen en vergroenen.

De provincie Noord-Holland, 18 gemeenten en marktpartijen hebben de ambitie om in de regio Alkmaar, de Kop en West Friesland tot 2030 circa 40.000 extra woningen te bouwen op binnenstedelijke locaties en zo veel mogelijk in de buurt van trein- en busstations.

In de *Omgevingsvisie Hoorn* wordt gesteld dat in de binnenstad voldoende ruimte wordt geboden aan kunst en cultuur, en aan evenementen. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheden van de realisatie van een cultureel centrum in de binnenstad of de Poort van Hoorn. De ontwikkelingsmogelijkheden in het centrum zijn beperkt. Wel liggen er kansen om leegstaande bijzondere gebouwen, zoals kerken en oude pakhuizen, voor een nieuwe functie te gebruiken. Op het Stadsstrand is naast recreatie, sport en evenementen ruimte beschikbaar voor horeca en cultuur.

3.4 Binnenstadsvisie

Hoorn wil verder bouwen aan de toekomst. In het adviesrapport "Positionering Hoorn" van Branddoctors (7 december 2022) wordt gesteld: "Met de bouw van moderne woningen en een autoluwe binnenstad. Met meer groen en meer diversiteit. Met kwalitatieve voorzieningen in onderwijs en cultuur. Met festivals, sportieve evenementen en leuke, gezellige hotspots. Zo ontstaat er nieuw leven in de oude stad en ontwikkelt Hoorn zich stap voor stap tot Meer Stad". Tevens wordt gesteld: een stad met reuring, levendig, bruisend, energiek, de boel opschudden, bedrijvigheid, ondernemend.

De Poort van Hoorn is hét mobiliteitsknooppunt van Hoorn en de regio West-Friesland met ruim 210.000 inwoners. Dagelijks maken duizenden reizigers en bezoekers gebruik van dit gebied, met directe verbindingen van en naar de Randstad. De gemeente Hoorn werkt samen met partners NS Stations, ProRail en de Provincie Noord-Holland aan de ontwikkeling van de Poort van Hoorn. Juist in dit gebied is er veel ruimte voor nieuwe ontwikkelingen met nieuwe en aantrekkelijke stedelijke woon-werkmilieus. De Hoornse gemeenteraad heeft in december 2023 groen licht gegeven voor een van de grootste ontwikkelingen in Hoorn. Nu de raad het bestemmingsplan, het financiële plan en het beeldkwaliteitsplan heeft vastgesteld, kan worden gestart met de daadwerkelijke realisatie van het nieuwe stationsgebied. Naast een enorme opwaardering van het OV-knooppunt, komt hier een nieuwe en levendige stadse omgeving met ongeveer 500 woningen en andere voorzieningen. Het stationsgebied is het hart van de Poort van Hoorn. In de Poort van Hoorn komen horeca, maatschappelijke functies, woningen, kantoren en detailhandel. Het gebied aan de noordzijde krijgt een stedelijke uitstraling, waar het zowel overdag als 's avonds levendig is. Aan de zuidzijde ontstaat meer ruimte voor groen en ruimte om de beleving van de singels terug te brengen.

H4 | Markt- en behoefteonderzoek

4.1 Algemene sectorale trends en ontwikkelingen

a. Popcultuur verbreidt zich steeds verder. Popcultuur is meer dan alleen maar popmuziek. Het is een innovatieve cultuur, die (ook) deel uitmaakt van en terug te vinden is in film, theater, beeldende kunst, games, grafische vormgeving, dans, literatuur en e-cultuur. Popmuziek is sterk verbonden met jeugd- en jongerencultuur en vormt de schakel tussen andere cultuur- en kunstuitingen. De maatschappelijke waarde en reikwijdte van popcultuur voor kunst- en cultuur, participatie, talentontwikkeling en economie groeit nog steeds.
b. Poppodiumsector is in de afgelopen jaren explosief gegroeid. Er zijn in Nederland op dit ogenblik 68 professionele (geregistreerde) poppodia. In 2019, het meest succesvolle jaar sinds dat de brancheverenigingVNPF cijfers publiceert en tevens het laatste pré-coronajaar, realiseerden 48 van deze podia gezamenlijk 16.628 activiteiten (concerten, clubavonden, muziekactiviteiten op locatie, niet-muziekactiviteiten en verhuur) en 5,2 miljoen bezoeken. De totale omzet van de 48 poppodia bedroeg in 2019 € 160,2 miljoen. Dat jaar waren er totaal 7.808 personen werkzaam bij de betreffende poppodia.
c. Corona heeft impact gehad op de nachtcultuur. Algemeen kan worden gesteld dat het oudere publiek in 2022 en 2023 de weg naar de poppodia weer heeft teruggevonden. Wel blijkt het moeilijk om postcorona de jongeren- en nachtcultuur weer nieuw leven in te blazen. Veel jongeren hebben vanwege de coronabeperkende maatregelen op een cruciaal moment in hun ontwikkeling thuis gezeten. Daardoor is een cultuur van ‘thuisfeestjes’ ontstaan, die nu een negatieve uitwerking heeft op het bezoek aan de podia. Met name de genres ‘hip hop’ en ‘dance’ hebben hieronder te lijden.
d. Dertigers en veertigers als nieuwe doelgroep. Deze leeftijdsgroepen hebben vanwege een druk leven (kinderen, carrière) nog maar weinig tijd om uit te gaan. Om die reden worden er voor deze doelgroep(en) steeds vaker specifieke programma’s ontwikkeld. Een goed voorbeeld is het populaire concept ‘Vroegzat’, dat het nachtleven terugbrengt naar de avond.
e. Populariteit festivals, maar er zijn tekenen dat groei afvlakt. In 2022 werden er in Nederland ruim 1.200 festivals georganiseerd, die circa 28,5 miljoen bezoekers trokken. De verwachting is dat het aantal festivals in 2023 en 2024 ten opzichte van 2022 daalt naar 1.150 en dat het aantal bezoeken uitkomt op circa 26 miljoen. Het aantal nieuwe festivals, een belangrijke indicator, lag in 2023 met 32 historisch laag.
f. Toenemende globalisering. De belangstelling voor popmuziek en popcultuur groeit wereldwijd. Steeds meer fans reizen met hun favoriete artiest mee. Afstanden worden minder belangrijk. Dat geldt zeker voor regionaal en landelijk concertbezoek. Alle relevante concertzalen in Nederland zijn goed bereikbaar.
g. Min of meer samenhangend met f: meer grote optredens en/of een serie optredens op één locatie. Steeds minder grotere acts touren langs de Nederlandse poppodia. Eén groot concert in Afas of de Ziggo Dome levert de artiest meer geld op dan een uitgebreide clubtour. En ook: reizen wordt voor acts steeds kostbaarder. Dus is het voordeliger om op één locatie in Nederland meerdere concerten te geven. Dit past bovendien goed bij het streven naar meer duurzaamheid.
h. Voortschrijdende digitalisering van de samenleving. Hiermee wordt het aanbod van kunst en cultuur niet alleen toegankelijker, maar verandert deels ook de wijze waarop het publiek deelneemt aan activiteiten op dit gebied, bijvoorbeeld vanuit (het eigen) huis. Dit heeft ook invloed op het aanbod van interessante acts. Vroeger deden bands uitgebreide tournees om een nieuwe cd te promoten of te verkopen. Nu staat die nieuwe cd nog dezelfde dag op Spotify. Toch zal er bij het

publiek altijd een behoefte blijven bestaan om samen een concert, theatervoorstelling en/of evenement te beleven. Er gaat niets boven "live".

i. Toenemende concurrentie in de vrijetijdsmarkt. Onder andere vanwege de voortschrijdende digitalisering van de samenleving (zie ook a.) neemt het aanbod van vrijetijdsactiviteiten nog steeds toe. De consument krijgt steeds meer keuzemogelijkheden. Een goed voorbeeld is de concurrentie die de landelijke poppodia hebben ondervonden van de festivals. De grenzen tussen wat vroeger 'hoge cultuur' en 'lage cultuur' werd genoemd vervagen meer en meer. Een *onderscheidend programma-aanbod* wordt steeds belangrijker. In dit kader is het ook belangrijk om te signaleren dat er in de popsector meer (zaal)capaciteit is dan aanbod, waardoor poppodia vaker met elkaar moeten concurreren om interessante acts binnen te halen (zie ook f. en g.).
j. Kunst en cultuur krijgen steeds meer betekenis voor verschillende groepen mensen. Kinderen en jongeren die er hun talent ontwikkelen, mensen met een verstandelijke beperking die zich erdoor kunnen uiten, eenzame ouderen die anderen kunnen ontmoeten. Daarmee ontstaan ook nieuwe verbindingen, die andere eisen stellen aan de culturele instellingen. Culturele instellingen staan meer dan ooit *midden in de samenleving*.
k. Het belang van cultuureducatie voor kinderen en jongeren is onomstreden. In een tijd waarin de individualisering verder toeneemt, de verschillen tussen arm en rijk weer groter worden, de polarisatie in de samenleving sterker wordt, culturen en opvattingen meer tegenover elkaar komen te staan en materiële consumptie domineert, wordt het grote belang van cultuureducatie, met name binnen het primair onderwijs, maar ook binnen het voortgezet onderwijs, algemeen erkend. Cultuureducatie is een belangrijk instrument voor persoonlijke ontwikkeling en voor het creëren van sociale cohesie. Deze erkenning vertaalt zich ook in het feit dat cultuureducatie op dit moment een belangrijk speerpunt is in het onderwijsbeleid van de Rijksoverheid. Door middel van een stimuleringsregeling als 'Cultuureducatie met Kwaliteit' geeft de landelijke overheid hier vorm aan.
l. Clustering van culturele en/of maatschappelijke functies. Wanneer een vastgoedontwikkeling op inhoud wordt gestuurd, kunnen culturele en/of maatschappelijke functies in één gebouw elkaar versterken. Samenwonen en samenwerken zorgen voor meer levendigheid (juist ook overdag) en dragen bij aan een efficiënter gebruik van de beschikbare capaciteit. Het cultuurgebouw van de toekomst biedt onderdak aan *meerdere, complementaire functies*. In die hoedanigheid ontwikkelen cultuurgebouwen zich ook steeds meer tot een *'third place'*. Dit is een plek waar mensen, naast woning en werkplek, komen om te ontspannen.
m. Investeren in stenen gaat vaak ten koste van de programmering. De praktijk leert dat bij het ontwikkelen van cultuurgebouwen de aandacht vooral uitgaat naar de investering in het vastgoed, de stenen. Dat het programmeren (en exploiteren) van een cultuurgebouw (ook) structureel geld kost wordt vaak veronachtzaamd. Dit heeft op veel plekken in Nederland tot aanzienlijke exploitatieproblemen geleid. Het is daarom belangrijk om meteen aan het begin van de planontwikkeling een zo volledig mogelijk beeld te hebben van de jaarlijkse gebouwgebonden en niet-gebouwgebonden kosten van een culturele voorziening.
n. Inspelen op demografische ontwikkelingen en nieuw publiek. Met name de podiumkunstinstellingen en de filmhuizen hebben te maken met een 'vergrijzing' van hun publiek. Tegelijkertijd groeit het aandeel mensen in de Nederlandse bevolking dat niet is opgegroeid met het traditionele kunst- en cultuuraanbod. Deze ontwikkeling is al langer gaande, maar de impact ervan is door de 'Covid-crisis' meer dan ooit manifest geworden. Culturele instellingen dienen zich deels opnieuw uit te vinden. De culturele instelling van de toekomst is inclusief en divers, zowel voor als achter de schermen, ontwikkelt nieuwe programmaconcepten, verbindt zich met andere domeinen in de samenleving (zie c.) en geeft (onvoorwaardelijk) ruimte aan nieuwe initiatieven vanuit de gemeenschap.

4.2 Culturele infrastructuur Hoorn en omstreken

4.2.1 Hoorn

In deze paragraaf beschrijven we op hoofdlijnen de huidige culturele infrastructuur van Hoorn.

Poppodium Manifesto

Pop- en cultuurpodium Manifesto is voortgekomen uit het landelijk bekende jongeren- en ontmoetingscentrum Troll. Het gebouw waarin Troll vanaf 1971 was gehuisvest voldeed op den duur niet meer aan de milieunormen en dit leidde tot sluiting van het podium in 1997. Voor het poppodium werd uiteindelijk een nieuwe locatie gevonden aan de Holenweg in Hoorn. Daar opende op 9 september 1999 Manifesto zijn deuren.

Manifesto beschikt over een zaal met een capaciteit van ruim 300 bezoekers. Het is een zogenoemd "kernpodium" (categorie C) en aangesloten bij de brancheorganisatie 'Vereniging van Nederlandse Poppodia en Festivals'. Manifesto realiseert met 35 concerten, 15 clubavonden en 15 overige culturele activiteiten circa 8.500 bezoeken per jaar. Het podium is organisatorisch en juridisch onderdeel van Stichting Netwerk, de lokale organisatie voor welzijnswerk en kinderopvang. De personele organisatie bestaat uit 5 vaste medewerkers (te samen 2,18 fte.), 6 zzp'ers en 39 vrijwilligers.

In 2019 heeft BMC in opdracht van de gemeente Hoorn een onderzoek gedaan naar het toekomstperspectief van Manifesto. Wij kwamen toen tot de conclusie dat Manifesto in zijn huidige vorm qua faciliteiten, capaciteit en locatie als professioneel poppodium onvoldoende toekomstbestendig is.

Schouwburg en Congrescentrum Het Park

Het Park is de theatervoorziening van West-Friesland. Het omvat twee zalen: een grote schouwburgzaal met 927 stoelen en een vlakke vloerzaal met 250 stoelen op een tribune, uit te breiden met 105 extra stoelen. Het programma-aanbod van Het Park is representatief voor een schouwburg van deze schaalgrootte en met een uitdrukkelijke regiofunctie. Alle genres komen aan bod: cabaret, toneel, kinder- en familievoorstellingen, theaterconcerten, muziektheater, musical, dans en klassiek. Met de professionele theatervoorstellingen realiseert Het Park op jaarbasis circa 100.000 bezoeken. Daarnaast fungeert Het Park ook als congrescentrum. Daarmee worden nog eens 40.000 bezoeken per jaar extra gerealiseerd.

Het Park presenteert zich onder de naam 'Pop4Hoorn' ook als podium voor popmuziek. In dit kader staan in de periode oktober 2023 - juni 2024 optredens gepland van o.a. Van Dik Hout, Racoon, 3JS, Anneke van Giersbergen en Waylon.
Het Park onderhoudt een subsidierelatie met de gemeente Hoorn. Ook ontvangt de schouwburg financiële bijdragen vanuit de gemeenten Medemblik en Drechterland.

Bibliotheek Hoorn

De Bibliotheek Hoorn is een zelfstandige bibliotheek met een centrale vestiging in de binnenstad aan de Wisselstraat 8 en twee 'sub' vestigingen, respectievelijk in de Huesmolen en in de Kersenboogerd. Vergelijkbaar met andere bibliotheken in Nederland heeft ook de bibliotheek in Hoorn zich in de afgelopen decennia ontwikkeld van een 'boekenuitleen' tot een voorziening met een groot aantal maatschappelijke taken. De drie vestigingen van de Bibliotheek Hoorn genereren op jaarbasis circa 225.000 bezoeken. Het vastgoed in de binnenstad is eigendom van de Bibliotheek Hoorn, maar dit voldoet in toenemende mate niet meer. De staat van het gebouw is slecht en de logistiek/indeling is voor de steeds meer uitdijende taken van de Bibliotheek suboptimaal. Om die reden is de Bibliotheek Hoorn al een tijd in gesprek met de gemeente over nieuwbouw en/of herontwikkeling op een andere locatie in Hoorn.

Muziekschool Boedijn

Muziekschool Boedijn is gehuisvest in een eigen gebouw aan de Noorderstraat. Boedijn biedt instrumenteel onderwijs, cursussen en schoolprojecten. Op jaarbasis zijn er meer dan 1.000 leerlingen verbonden aan de school. De pop & jazz-afdeling van Boedijn geeft lessen in popmuziek, jazz en elektronische muziek en begeleidt bands, zoals de big band, en organiseert o.a. optredens in Manifesto. In het huidige gebouw, dat eigendom is van de Muziekschool, zijn beperkte mogelijkheden voor repetities van grote ensembles en uitvoeringen met veel publiek.

Kunstcentrum De Blauwe Schuit

Kunstcentrum De Blauwe Schuit is gevestigd in een voormalig zwembad aan de Vredehofstraat. De Blauwe Schuit voorziet in een breed cursusaanbod op het gebied van schilderen en tekenen, keramiek, beeldend, fotografie en textiel. Daarnaast is het centrum een belangrijke aanbieder van cultuureducatieve activiteiten voor de onderwijsinstellingen in West-Friesland en van workshops voor bedrijven en maatschappelijke instellingen. Het complex omvat naast les- en cursusruimten ook twee oefenruimtes voor popmuziek. Het vastgoed is eigendom van de gemeente Hoorn. Omdat de locatie Vredehofstraat in aanmerking komt voor herontwikkeling, wordt er door de gemeente niet meer geïnvesteerd in het vastgoed. Dit levert in toenemende mate problemen op voor De Blauwe Schuit als gebruiker.

Musea

Hoorn heeft meerdere musea binnen haar stadsgrenzen. In het Museum van de Twintigste Eeuw worden interieurs en (gebruiks)voorwerpen uit de periode 1900 tot circa 1980 getoond. Het Westfries Museum is een regionaal historisch museum. Dit museum wordt thans gerenoveerd en verbouwd. Huis Bonck is een 17e eeuws koopmanshuis en rijksmonument dat sinds 2018 is voor publiek is opengesteld als museumhuis (erfgoed). Museum Stoomtram Hoorn-Medemblik voert met historisch stroomtrammaterieel een dienst uit op de toeristische spoorweg Hoorn - Medemblik. Centrum Varend Erfgoed Hoorn is een erfgoedmuseum dat onderdeel is van het Westfries Museum.

Festivals

Grondslag. In juli in het Julianapark met een rock- en alternative georiënteerde programmering. Dit festival trekt gemiddeld tussen de 600 en 700 bezoekers. Grondslag wordt georganiseerd door en met uitsluitend vrijwilligers. Op onderdelen wordt facilitair samengewerkt met Manifesto.
De gemeente ondersteunt dit festival in financiële zin vooralsnog voor een periode van 4 jaar.

Electronic Garden Festival. Op het parkeerterrein Pelmolenpad. Het is een privaat initiatief met een programma dat zich richt op met name house, hardstyle, urban en techno.

Outdoor Stereo Festival. In augustus in het Julianapark. Het is *het* dancefestival van Hoorn en omstreken. Het festival trekt jaarlijks zo'n 25.000 bezoekers. OSF is eveneens een privaat initiatief.

Hoornse Stadsfeesten. In juni, gedurende drie dagen, verspreid over circa 10 locaties in de binnenstad van Hoorn. Er is sprake van een brede programmering: klassieke en popmuziek, koren, straattheater, kinderprogramma, poetry slams en dance battles. Alle activiteiten zijn gratis toegankelijk. Een groot deel van het programma komt tot stand in samenwerking met lokale partners. Het aantal bezoekers ligt tussen de 50.000 - 60.000. De Hoornse Stadsfeesten worden structureel gesubsidieerd door de gemeente.

Oefen- en studiofaciliteiten

Onderzoek leert dat er in Hoorn nauwelijks oefenruimtes zijn. Kunstcentrum De Blauwe Schuit voorziet, zoals hiervoor al aangegeven, in twee oefenruimtes. Er maken 11 bands gebruik van deze faciliteiten. Daarmee wordt de beschikbare capaciteit bijna volledig benut, in ieder geval in de avonduren.

Aan de rand van de gemeente Hoorn exploiteert Ernst van Dusseldorp The Flagship Studio. Dit is een professionele studio die samenwerkt met bekende Nederlandse artiesten/performers als Paul de Munnik, Douwe Bob, Typhoon, Diggy Dex, maar ook jong, aanstormend talent ondersteunt. Van Dusseldorp heeft in het kader van ons onderzoek aangegeven dat hij mogelijkheden ziet om bij te dragen in een nieuwe popvoorziening in Hoorn, daar waar het gaat om studio- en/of opnamefaciliteiten.

Overige popculturele initiatieven

Naast de activiteiten die vanuit Manifesto worden geïnitieerd en de Hoornse festivals, zijn er in de stad ook nog andere initiatieven op het gebied van live-popmuziek. Zo wordt Huis Verloren circa 15 maal per jaar gebruikt voor de organisatie van kleinschalige popconcerten door derden en programmeerde tot voor kort een aantal cafés zelf actief live popmuziek: Live Music and more, Café Swaf en Café 't Kroegie. Dat deze activiteiten nu nog slechts incidenteel plaatsvinden heeft volgens de horeca met name te maken met de fors gestegen kosten. Ook is een aantal horecabedrijven overgegaan in andere handen. Samenvattend kan worden gesteld dat de Hoornse horeca van veel minder betekenis is voor de live popmuziek in Hoorn en bijgevolg voor talentontwikkeling dan pakweg een tiental jaren geleden.

Tenslotte noemen we het Popronde, Nederlands grootste en gratis toegankelijke rondreizende muziekfestival in de binnenstad van 42 Nederlandse steden, waaronder Hoorn.

4.2.2 Regio

Qua voorzieningen fungeert Hoorn als 'centrumgemeente' voor de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Koggenland, Opmeer, Medemblik en Stede Broec. In het totale verzorgingsgebied van Hoorn wonen ruim 200.000 mensen. Op het gebied van live popmuziek zijn er buiten Hoorn maar een zeer beperkt aantal kleinschalige initiatieven. We noemen in dit verband het podium in Jongerencentrum Cayen in Enkhuizen.

In de grotere regio zijn wel een aantal professionele aanbieders van (live) popmuziek. Hieronder volgt een korte beschrijving.

Podium Victorie (Alkmaar, 28 km)
Podium Victorie, het voormalige Atlantis, bestaat sinds september 2008. Het podium was tot begin 2017 gevestigd aan de Breedstraat. Op 9 september 2017 werd het nieuwe gebouw op de locatie Pettemerstraat 5 in gebruik genomen. Het nieuwe Victorie omvat een grote zaal voor maximaal 900 bezoekers en een kleine zaal met een maximale capaciteit van 240.
Victorie is een zogenoemd "kernpodium" met een C-status.
Het programma-aanbod is divers en in dat opzicht representatief voor een poppodium in het zogenoemde "clubcircuit". Er is binnen de programmering van Victorie uitdrukkelijk aandacht voor meer "specialistische" en/of "niche" genres (indiepop, punk, blues, americana en techno). Daarnaast onderscheidt Victorie zich in het bijzonder met drie programmalijnen: soul en jazz, roots/americana en hiphop.

Poppodium Victorie initieerde in 2022 totaal 524 fysieke en digitale activiteiten, waaronder 126 live concerten en 49 dance events. Met het totale activiteitenaanbod genereerde het podium circa 90.000 bezoeken.

Wat opvalt is dat de meerderheid van de bezoekers van Podium Victorie niet uit de stad Alkmaar komt. 10 - 15 % van de kaarten wordt verkocht buiten de grotere regio Alkmaar (40 kilometer of verder). Op grond hiervan mag worden gesteld dat het podium voor bepaalde genres ook een landelijke uitstraling heeft.

P3 (Purmerend, 20 km)
Pop- en cultuurpodium P3 bestaat sinds 2006. P3 beschikt over twee (pop)zalen met een maximale capaciteit van 850 en 300 bezoekers, een theaterzaal met 134 stoelen op een uitschuifbare tribune, 4 oefenruimtes en 1 opnamestudio. In het programma-aanbod van P3 ligt de nadruk op de meer populaire genres, revival- en tributebands, en disco/dance. P3 organiseerde in 2019 en 2023 respectievelijk 94 en 84 culturele activiteiten (live concerten, dance en aanverwante producties), waarmee respectievelijk 21.064 en 23.924 bezoeken werden gerealiseerd. Als we de commerciële verhuringen daarbij optellen dan bezochten in 2019 en 2023 respectievelijk 39.384 en 35.500 mensen P3. Eind januari is de raad van Purmerend akkoord gegaan met een verbouwing van P3 tot een 'integraal muziekcentrum', waar ook de muziekschool deel van uit gaat maken.

Voorzieningenniveau Amsterdam en Haarlem
Met de nabijheid van Amsterdam (50 km) en Haarlem (55 km) heeft de Hoornse popliefhebber toegang tot een zeer breed aanbod van nationale en internationale acts, van opkomende en/of meer alternatieve bands in clubs als Paradiso, De Melkweg en het Patronaat tot wereldberoemde artiesten in de Afas Live, de Ziggo Dome en de JC Arena, en tot een levendige grootstedelijke uitgaans- en nachtcultuur.

4.3 Demografische ontwikkelingen

Het huidige aantal inwoners van Hoorn bedraagt 76.000 inwoners. In 1995 waren er nog ruim 61.000 inwoners. Er wordt nu van uitgegaan dat Hoorn in 2040 85.000 inwoners telt. Mede vanwege de te verwachten bevolkingsgroei moeten er in Hoorn tot 2035 nog veel woningen worden gebouwd. Er is vooral behoefte aan (levensloopbestendige) appartementen voor ouderen en starters

De verdeling van het aantal inwoners over de leeftijdsgroepen is:

- tussen de 0 en 15 jaar: 17%
- Tussen de 15 en 25 jaar: 12%
- tussen de 25 en 45 jaar: 25%
- Tussen de 45 en 65 jaar: 26%
- 65 jaar of ouder 20%

(bron: https://allecijfers.nl/gemeente/hoorn/)

Een en ander wijkt niet veel af van de landelijke verdeling. Gezien de landelijke trend zal deze verdeling verder verschuiven naar 'vergrijzing'. Maar door de groei van het aantal inwoners in Hoorn kan worden verwacht dat het aandeel jongeren tot 25 jaar ongeveer gelijk zal blijven.

Hoorn heeft relatief veel middelbaar geschoolde inwoners.

Op 1 januari 2023 bedroeg de gemiddelde WOZ-waarde van de woningen in Hoorn € 331.000. Hiermee staat Hoorn in Noord-Holland op de 42e plaats van de 44 gemeenten (bron: allecijfers.nl). De gemiddelde WOZ-waarde van een woning in Nederland bedroeg € 368.000. In Noord-Holland was de WOZ-waarde met gemiddeld € 461.000 per woning hoger dan in de andere provincies (bron: CBS, Gemiddelde WOZ-waarde van woningen op 1 januari 2023). Deze hoge WOZ-waarde is grotendeels te verklaren door de woningen in Bloemendaal en het Gooi.

17% van de inwoners van Hoorn heeft een niet westerse migratieachtergrond. 10% heeft een westerse migratieachtergrond.

In Hoorn is geen vestiging van een hogeschool. Tot 2030 neemt als gevolg van de ontgroening het aantal studenten in het (hoger) onderwijs alleen maar af. Bijgevolg is het niet te verwachten dat er in Hoorn een (vestiging van een) hogeschool komt met honderden studenten. Het onderwijs zal beperkt blijven tot masterclasses, talentacademies, lectoraten en living labs georganiseerd voor studenten die in Alkmaar, Haarlem of Amsterdam studeren en in Hoorn komen voor projecten.

Het verzorgingsgebied van Hoorn (Drechterland, Enkhuizen, Koggenland, Opmeer, Medemblik en Stede Broec) telt momenteel circa 210.000 inwoners.

Bron: Een dijk van een regio, structuurschets West Friesland, Urhahn, november 2016

Westfriesland is een agrarische regio. De sector verandert: de schaalvergroting, de verbreding van de sector en het innovatiever worden van de sector zetten door. Groeimarkten
zijn de zaadveredeling (Seed Valley) en de tulpenbroeierijen. West-Friesland wil, als onderdeel van Greenport Noord-Holland Noord, de ruimte bieden voor deze transities.

West-Friesland kende decennialang perioden van sterke groei. Maar die tijd is voorbij. In deze regio komen het sociaaleconomische klimaat en de leefbaarheid meer en meer onder druk te staan. Dit wordt veroorzaakt door een toenemende verschraling van de economie die het gevolg is van fysieke knelpunten, zoals bereikbaarheid en netcongestie, maar ook door ontgroening en een vergrijzing van de bevolking. De ontgroening volgt uit een (te) beperkt aanbod van banen en opleidingsmogelijkheden op redelijke reisafstand met als consequentie een moeilijk te stoppen ‘brain drain’ van theoretisch geschoolden richting de Metropool Regio Amsterdam, alsook het wegtrekken van praktisch opgeleide jongeren op zoek naar een passende baan.

In West-Friesland is van circa 1970 tot 1990 veel gebouwd. Veel van de oorspronkelijke bewoners zijn of worden de komende jaren senior. De gezinsverdunning, die hiervan het gevolg is, leidt tot een vraag naar andersoortige nieuwe woningen, waarbij moet worden onderzocht hoe in de kleinere kernen en wijken voorzieningen en/of combinaties van voorzieningen op aanvaardbare afstand zijn te realiseren. (Bron: Een dijk van een regio, structuurschets West-Friesland, Urhahn, november 2016).

4.4 Whize doelgroepenonderzoek

Om in het kader van ons onderzoek inzicht te krijgen in de potentiële doelgroepen voor een nieuw poppodium in Hoorn hebben wij een meting uitgevoerd op basis van Whize-segmenatie. Deze methode koppelt postcodes, huisnummers en eventuele toevoegingen van inwoners aan een database met meer dan 2.000 kenmerken, bijvoorbeeld op basis van sociodemografie, levensstijl, gedrag en culturele voorkeuren. Zo worden alle ruim 8 miljoen huishoudens in Nederland ingedeeld in 11 segmenten, die weer zijn onderverdeeld in 59 subsegmenten.

De gemeente Hoorn bestaat uit 34.476 huishoudens. Als we kijken naar de segmenten die Whize onderscheidt dan is het aandeel van de groepen 'Volks en Uitgesproken', 'Gewoon Gemiddeld' en 'Gezellige Emptynesters' (respectievelijk 21%, 18% en 15%) relatief groot. In de regio West-Friesland (61.099 huishoudens) zijn deze groepen ook oververtegenwoordigd.

Voor de groepen 'Volks en Uitgesproken' en 'Gewoon Gemiddeld' geldt dat ze qua interesse in cultuur ondervertegenwoordigd zijn ten opzichte van het gemiddelde (index respectievelijk 87 en 80). De groep 'Gezellige Emptynesters' is daarentegen licht oververtegenwoordigd (index 107).

De jongste groepen in het Whize-model zijn 'Jong en Hoopvol' en 'Stedelijke Dynamiek'. Deze groepen zijn met respectievelijk 5% en 2% aandeel in het totaal aantal huishoudens ten opzichte van het Nederlandse gemiddelde in Hoorn weinig aanwezig, maar in vergelijking met de rest van West-Friesland juist veel. Qua interesse in cultuur scoren beide groepen bovengemiddeld (index respectievelijk 110 en 127).

Als we kijken naar de voornoemde groepen in relatie tot de interesse in het bezoeken van een popconcert, popfestival of dance-event dan zien we dat 'Jong en Hoopvol' en 'Stedelijke Dynamiek' sterk oververtegenwoordigd zijn ten opzichte van het gemiddelde (index respectievelijk: 159 en 180) en de groepen 'Volks en Uitgesproken' en 'Gewoon Gemiddeld' ongeveer gemiddeld iets oververtegenwoordigd zijn (index respectievelijk 102 en 106). Als we dit vertalen naar het aantal huishoudens dat bekend is met een bezoek aan een popconcert, popfestival of dance-event dan zijn dit er in Hoorn 1.860 en in de rest van West-Friesland 3.112.

Als we kijken naar de muzieksmaak van de groepen die zijn oververtegenwoordigd in Hoorn, dan valt op dat de interesses van de groep 'Volks en Uitgesproken' met name liggen bij reggae, hip hop/rap, dance, alternative en R&B. Voor de groep 'Gewoon Gemiddeld' zijn dat dance, top 40 pop, hip hop/rap, rock en alternative. Qua muzieksmaak hebben de 'Gezellige Emptynesters', vergeleken met de eerstgenoemde twee groepen, een wat afwijkende interesse: lichte muziek, nederlandstalig luisterlied, country/folk, licht klassiek en blues.

De muzieksmaak van de groepen die ondervertegenwoordigd zijn in Hoorn, maar wel hoog scoren als het gaat om het bezoeken van popconcerten, popfestivals of dance-events laat het volgende beeld zien: zowel 'Jong en Hoopvol' als 'Stedelijke Dynamiek' hebben vooral hun interesses liggen bij hip hop/rap, dance, en alternative. Daarnaast onderscheidt 'Stedelijke Dynamiek' zich met een uitgesproken voorkeur voor reggae en valt bij 'Jong en Hoopvol' de interesse in zwaar klassieke muziek en soft pop op.

Op basis van het Whize-doelgroepenonderzoek mag worden gesteld dat het (potentiële) publiek voor een nieuw poppodium bestaat uit ruim 5% van het totaal aantal huishoudens in Hoorn, zijnde 1.860 huishoudens. Als we daar het potentiële publiek in de rest van West-Friesland bij optellen, dan komen we uit op 4.972 huishoudens. De mogelijkheden om het (potentiële) publiek voor het nieuwe poppodium verder uit te breiden zullen vanzelfsprekend mede afhankelijk zijn van de kwaliteit en diversiteit van het toekomstige activiteitenaanbod van het podium.

Gelet op het feit dat de doelgroepen die het meest bekend zijn met het bezoeken van een poppodium, popfestival of dance-event in Hoorn relatief klein zijn en gegeven de muzieksmaken van de drie doelgroepen die in Hoorn oververtegenwoordigd zijn, kunnen we voorzichtig concluderen dat het nieuwe poppodium zich in de eerste plaats moet richten op meer populaire en toegankelijke genres, zoals hip hop, dance, reggae en rock. Er lijkt maar beperkt ruimte te zijn voor een meer 'niche programmering'. Wel kunnen met concertseries liefhebbers van meer specifieke genres worden bediend (denk bijvoorbeeld aan blues, country/folk en nederlandstalig). Het zal naar verwachting ook tijd kosten om het publiek voor een nieuw poppodium op te bouwen.

Voor de volledige rapportage in het kader van het Whize doelgroepenonderzoek verwijzen we naar Bijlage 2.

4.5 Consultatie

In het kader van ons onderzoek hebben we diverse culturele organisaties, vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen en andere stakeholders en/of belanghebbenden geconsulteerd. Daarnaast hebben we op 29 november 2023 in de Noorderkerk een openbaar toegankelijk mini-symposium over 'popcultuur in Hoorn' georganiseerd. Aanvullend hierop hebben we nog verdiepende gesprekken gevoerd met Hoornse jongeren.

Hoewel de beelden bij wat een passende popculturele voorziening in Hoorn zou moeten zijn verschillen, tekende zich in de gesprekken die we hebben gevoerd en de informatie die we hebben opgehaald tijdens het mini-symposium, wel een rode draad af, namelijk

- het nieuwe poppodium geeft voldoende ruimte aan (eigen) talentontwikkeling In Hoorn
- het nieuwe poppodium is goed bereikbaar en is gelegen in de nabijheid van het Hoornse uitgaansgebied
- het nieuwe poppodium zorgt voor kruisbestuiving tussen de diverse muziekdisciplines
- het nieuwe poppodium is een veilige plek om uit te gaan
- het nieuwe poppodium is ook overdag een plek voor ontmoeting en/of om te werken en/of te studeren

Een overzicht van de partijen die BMC in het kader van het onderzoek heeft geconsulteerd is opgenomen in Bijlage 1.

4.6 Benchmark

We hebben gekeken naar 10 poppodia in gemeenten met een bandbreedte inwonertal van 60.000 - 95.000 en met een min of meer vergelijkbare geografische ligging: Roermond, Bergen op Zoom, Vlaardingen, Gouda, Hengelo, Lelystad, Sudwest Fryslan, Sittard-Geleen, Hilversum en Purmerend.

Hoewel qua inwonertal een grotere stad dan de gemeenten uit de benchmark, hebben we Alkmaar nog aan de benchmark toegevoegd. Dit vanwege het feit dat Poppodium Victorie zich ook in de grotere regio rondom Hoorn bevindt.
Een aantal podia en/of gemeenten heeft uiteindelijk niet de door de gemeente Hoorn/BMC gevraagde informatie opgeleverd of deze informatie was incompleet, waardoor het niet mogelijk was om een goede vergelijking te maken. Om die reden beperkt de benchmark zich tot

- Gebouw-t - Bergen op Zoom (69.663) (1)
- De Kroepoekfabriek - Vlaardingen (76.472)
- Metropool - Hengelo (82.311) (2)
- Corneel - Lelystad (84.091) 1 zaal
- Bolwerk - Sudwest Fryslan (90.435)
- De Vorstin - Hilversum (94.426)
- P3 - Purmerend (95.177)
- Victorie - Alkmaar (112.311)

(1) Gebouw-t en Theater De Maagd zijn samen ondergebracht in Stichting Podiumkunsten Bergen op Zoom en omstreken.
(2) Metropool heeft twee vestigingen, een poppodium in Hengelo en een poppodium in Enschede.

Wat als eerste opvalt is dat het aantal professionele en door de gemeente gesubsidieerde poppodia in gemeenten met minder dan 70.000 inwoners zeer beperkt is. Daarbij geldt in bijna alle gevallen logischerwijs: hoe meer inwoners, hoe groter het poppodium. De poppodia uit de benchmark in gemeenten met >90.000 inwoners beschikken allemaal over meerdere zalen. Daarnaast is er, wederom logischerwijs, een verband tussen de schaalgrootte van het podium (en van de gemeente waarin dat podium is gevestigd) en het aantal activiteiten op of vanuit het podium. Het podium in Lelystad initieert op jaarbasis circa 90 popculturele activiteiten, terwijl dat aantal in Alkmaar ruim boven de 300 uitkomt.

Een aantal poppodia combineert de podiumfunctie met andere culturele functies: oefenruimtes (De Vorstin, P3, Gebouw-t), specifieke projecten en/of ruimten voor talentontwikkeling (De Kroepoekfabriek), Kunstencentrum en onderwijs (Bolwerk) en mediapresentaties (De Vorstin).

Er is een logische samenhang tussen de schaalgrootte van het poppodium, het aantal activiteiten dat wordt geïnitieerd en de omvang van de organisatie, uitgedrukt in fte en in aantal vrijwilligers. Een klein podium als Corneel heeft 4,87 fte aan medewerkers in dienst en werkt met 50 vrijwilligers, terwijl een relatief groot podium als De Vorstin 20 fte aan vaste medewerkers telt met daarnaast 140 - 160 vrijwilligers. Ter vergelijking: Manifesto werkt nu met 2,18 fte, 6 freelancers en 36 vrijwilligers.

Tevens is er ook een min of meer logisch verband tussen de schaalgrootte van het podium en de gemeentelijke subsidie. De bandbreedte subsidie bij de drie kleinere podia (Corneel, Bolwerk en Kroepoekfabriek) bedraagt € 345.000 - € 437.000. Die van de grotere podia € 1.200.000 - € 2.400.000 (Metropool voor beide vestigingen samen). Ter vergelijking: de subsidie die binnen Stichting Netwerk wordt toegerekend bedraagt circa € 250.000. De subsidiebedragen zijn overigens niet één op één met elkaar te vergelijken, omdat de betrokken gemeenten verschillende systematieken hanteren met betrekking tot de huur en de gehele of gedeeltelijke compensatie hiervan.

Voor de volledige benchmark verwijzen we naar Bijlage 3.

H5 | Businesscase

5.1 Profiel en activiteitenaanbod

Op basis van de uitkomsten van het markt- en behoefteonderzoek (zie hoofdstuk 4) komen we tot een profiel van een (nieuwe) popculturele voorziening in Hoorn met de volgende kenmerken:

a. het biedt met name jonge inwoners van Hoorn de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen en te presenteren;
b. het biedt Hoornse talenten de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en samen muziek te maken;
c. het biedt de inwoners van Hoorn een divers en toegankelijk professioneel programma-aanbod met de nadruk op de populaire genres, zoals rock, singer-songwriters en golden oldies/coverbands;
d. de zaal heeft een schaalgrootte die past bij het verzorgingsgebied en geografische ligging van Hoorn: 500 staand en 200 zittend, en die ook complementair is aan de capaciteit van Het Park (theaterconcerten) en de mogelijkheden die de Hoornse horeca (incidenteel) biedt voor optredens.

Het (eigen) activiteitenaanbod van de nieuwe popculturele voorziening bestaat o.a. uit

- live concerten
- dance-events
- 'frisfeesten'
- sessies, workshops en masterclasses
- 'open podium activiteiten'
- popquiz avonden
- voordrachten en debat
- bandcoaching
- schoolvoorstellingen
- faciliteren van werk- en studieplekken
- tentoonstellingen

De faciliteiten van de nieuwe popculturele voorziening zijn (ook) beschikbaar voor culturele en maatschappelijke activiteiten van 'derden' en incidenteel ook voor private initiatieven (bedrijfspresentaties, symposia, vergaderingen et cetera). Dit draagt niet alleen bij aan een zo efficiënt mogelijk gebruik van de beschikbare capaciteit (met een positief effect op de exploitatie), maar zorgt ook voor levendigheid overdag. Het faciliteren van studie- en/of werkplekken kan een belangrijke meerwaarde opleveren voor het concept.

De nieuwe popculturele voorziening is een belangrijke schakel in de culturele en maatschappelijke infrastructuur van Hoorn. Pop werkt samen met collega-culturele organisaties (denk bijvoorbeeld aan Het Park, Muziekschool Boedijn en de Bibliotheek Hoorn) en met het jongerenwerk, het onderwijs en het welzijnswerk (Netwerk). Er worden gezamenlijke programma's ontwikkeld rond speciale thema's en/of activiteiten gericht op specifieke doelgroepen, er wordt kennis uitgewisseld en het podium ondersteunt maatschappelijke initiatieven in facilitaire zin.

5.2 Varianten

De combinatie van de functies 'broed- en werkplaats voor talentontwikkeling' (lees: maken) en 'podium' (lees: presenteren) kan in beginsel op twee manieren worden vormgegeven:

a. **Popcentrum**
   Beide functies komen op één locatie samen; we spreken dan liever over een 'popcentrum' dan over een 'poppodium'; een referentiebeeld dat wij hierbij hebben is Db's in Utrecht.
b. **Poppodium**
   Beide functies komen niet op één locatie samen. Het poppodium is de plek voor presentatie en aanvullend daarop zijn er verspreid over de stad voorzieningen die ondersteunend en/of faciliterend zijn aan talentontwikkeling, zoals oefen-, opname- en ontmoetingsruimtes. Het poppodium kan in dit geval wel als 'aanjager' voor talentontwikkeling fungeren, maar dan meer "op afstand" en/of als spin in het web.

Het samenbrengen van de 'makersfunctie' en de 'presentatiefunctie' op één locatie zal naar verwachting zowel inhoudelijke als facilitaire synergievoordelen opleveren en zorgt voor meer dynamiek. Vergeleken met een 'stand alone podiumfunctie' vraagt het wel om een substantieel hogere investering. Daarbij moet worden bedacht dat, wanneer de gemeente de 'makersfunctie' belangrijk vindt, er ook nog op andere plekken in de stad moet worden geïnvesteerd, in het geval dat het concept van het 'popcentrum' niet wordt gerealiseerd.

Voor beide varianten geldt dat het aantal eigen culturele activiteiten (live concerten, dance en overige culturele activiteiten) aanzienlijk hoger zal liggen dan het huidige aanbod van Manifesto. We gaan in het eerste exploitatiejaar uit van minimaal 100 eigen culturele activiteiten, waarmee circa 20.000 bezoeken worden gegenereerd. Groei in 5 jaar naar 150 culturele activiteiten en 30.000 bezoeken achten we goed mogelijk. Vergelijk: Manifesto realiseert nu 65 culturele activiteiten met circa 8.500 bezoeken op jaarbasis.

In Bijlage 7 hebben we de voor- en nadelen van beide varianten nader inzichtelijk gemaakt.

In de hoofdstukken 6 en 7 werken we beide varianten uit in respectievelijk een globaal 'programma van eisen' (PvE) en in een eerste investerings- en exploitatieraming.

5.3 Governance en organisatie

Het huidige poppodium in Hoorn, Manifesto, is juridisch en organisatorisch onderdeel van Stichting Netwerk Hoorn. In onze rapportage naar aanleiding van ons onderzoek naar het toekomstperspectief van Manifesto in 2019 hebben wij aangegeven dit voor een poppodium een onwenselijke constructie te vinden. Om in dit tijdsgewricht slagvaardig te kunnen opereren behoeft een poppodium een eigen en specifieke bestuurlijke aansturing. Het ligt dus voor de hand om een nieuw poppodium in Hoorn te ontwikkelen binnen een eigen entiteit en identiteit. Dit zal vanwege de inhoudelijke doelstelling van het poppodium in beginsel een stichting zijn.

Niettemin moet de vraag worden gesteld of het om redenen van efficiency wenselijk is om het nieuwe poppodium onder te brengen bij een groter (juridisch en organisatorisch) construct met vergelijkbare doelstellingen. Eerder is in dit verband door betrokken partijen gewezen op een mogelijke samenwerking en/of integratie met Schouwburg en Congrescentrum Het Park. Zo zou het poppodium

kunnen profiteren van de schaalvoordelen die samenwerking met Het Park biedt. Een dergelijke samenwerking is het meest kansrijk als er sprake is van een min of meer fysieke clustering: twee identiteiten op één en dezelfde locatie. Maar ook "op afstand" zijn er mogelijkheden voor samenwerking, met name in de backoffice (denk aan beheer, onderhoud, administratie en gezamenlijke inkoop). Toch moeten de voordelen hiervan niet worden overschat, omdat de bedrijfsvoering, werkwijze en cultuur van een schouwburg en die van een poppodium op een aantal belangrijke onderdelen van elkaar verschillen. Personeel is niet vanzelfsprekend inzetbaar bij beide onderdelen, waardoor er maar zeer beperkt synergievoordelen zijn te realiseren.

5.4 Baten en lasten

De exploitatielasten van een nieuw poppodium in Hoorn bestaan uit

- de directe kosten van de voorstellingen/optredens: gages, uitkoopsommen, techniekkosten, cateringkosten, verkoop- en promotiekosten, en beveiligingskosten;
- de indirecte en/of overheadkosten: personeelskosten, gebouwgebonden kosten (o.a. huur, onderhoud, schoonmaken en energie), marketingkosten, algemene kosten en afschrijvingen op eigen investeringen.

Daar staan de volgende (eigen) baten tegenover

- recettes;
- inkomsten uit horeca;
- inkomsten uit 'maatschappelijke' en 'commerciële' verhuur;
- inkomsten uit de verhuur van oefen- en studioruimtes (in het geval van het 'Popcentrum');
- sponsor- en fondsenbijdragen.

Het saldo lasten / (eigen) baten is het door de gemeente te subsidiëren deel.

Om toegankelijk te zijn voor een breed publiek en om een wezenlijke bijdrage te kunnen leveren aan 'talentontwikkeling' zal een nieuwe popvoorziening in Hoorn tarieven moeten hanteren die jongeren, minder draagkrachtige inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties in staat stellen om onbelemmerd gebruik te maken van de beschikbare voorzieningen.

In z'n algemeenheid geldt dat het goed opbouwen van de exploitatie van een nieuw poppodium 3 - 5 jaar in beslag neemt. Dit betekent dat in de eerste jaren na ingebruikname rekening moet worden gehouden met 'aanloopverliezen', die niet gedekt kunnen worden vanuit de exploitatie. Dit vraagt om een extra, eenmalig ontwikkelbudget.

In Bijlage 6 is op basis van de voornoemde uitgangspunten een (eerste) meerjarige exploitatieraming jaar 1 tot en met 5 voor beide varianten van een nieuwe popculturele voorziening in Hoorn opgenomen.

H6 | Globaal Programma van Eisen

6.1 Uitgangspunten

Voor de 2 varianten 'Popcentrum' en 'Poppodium' hebben wij een globaal 'Programma van Eisen' (PvE) opgesteld. Hierin worden de ruimtelijke, functionele, technische en stedenbouwkundige eisen vastgelegd waaraan het gebouw moet voldoen.

Het 'Popcentrum' bestaat uit:

- Een podiumzaal voor optredens voor maximaal 500 bezoekers staand en 250 zittend.
- Een inpandige laad- en losvoorziening.
- Publieksvoorzieningen, zoals garderobe en sanitair.
- Zes oefenruimtes voor lokale en regionale bands van 4 tot 15 personen, zowel beginnend als gevorderd.
- Opnamestudio voor muziekopnames van bandjes ed.
- Café/bar annex ontmoetingsplek, inclusief werk-/studieplekken.
- Backstage ruimten, zoals kleedruimten en artiestenfoyer.
- Kantoren.
- Technische ruimten.

NB
Geen specifieke ruimten worden meegenomen voor orkestrepetities, muziekeducatie voor klassen VO/PO, lezingen en masterclasses (lees: activiteiten die door Muziekschool Boedijn in de toekomst mogelijk worden ingebracht). Deze activiteiten kunnen deels in de wel opgenomen ruimtes plaatsvinden.

Het 'Poppodium' bestaat uit:

- Een podiumzaal voor optredens voor maximaal 500 bezoekers staand en 250 zittend.
- Een inpandige laad- en losvoorziening.
- Publieksvoorzieningen, zoals garderobe en sanitair.
- Café/bar.
- Backstage ruimten, zoals kleedruimten en artiestenfoyer .
- Kantoren.
- Technische ruimten.

6.2 Ruimtebehoefte

De ruimtebehoefte van de 2 varianten is in Bijlage 4 vastgelegd voor iedere functie en ruimte.

De voor de variant 'Popcentrum' gewenste functioneel nuttige oppervlakte (fno) is 1.508 m^2 en de bruto vloeroppervlakte is 2.263 m^2.

De voor de variant 'poppodium' gewenste functioneel nuttige oppervlakte (fno) is 1.058 m^2 en de bruto vloeroppervlakte is 1.588 m^2.

In onderstaande tabel is indicatief de bruto vloeroppervlakte per functie weergegeven:

	Popc	Popp
1.Publieksvoorzieningen	18	18
2.Horeca/café	36	25
3.Popzaal	53	53
4.Backstage	45	45
5.Oefenruimtes / studio	52	0
6.Kantoren	20	16

De volgende oppervlakte begrippen worden gebruikt voor het bepalen van de ruimtebehoefte:

- Functioneel nuttige oppervlakte (fno): de effectief gewenste vloeroppervlakte.
- Indelingsverlies: de oppervlakte die door het ontwerp extra ontstaat t.o.v. het fno.
- Horizontaal verkeer: de oppervlakte voor gangen en looppaden tussen verschillende
- Niet statische bouwdelen: bouwdelen (wanden ed) die niet noodzakelijk zijn voor de het gebouw.
- Installaties: de ruimte die nodig is voor de gebouwinstallaties, zoals ventilatie, verwa schachten.
- Verticaal verkeer: de ruimte die nodig is voor (rol)trappen en liften.
- Statische bouwdelen: bouwdelen (kolommen, wanden, gevelelementen) die noodzak constructie van het gebouw.
- Bruto vloeroppervlakte (bvo): de som van de buitenwerks gemeten vloeroppervlakte bouwlagen.

6.3 Functionele eisen

6.3.1 Algemeen

- Het gebouw moet zeer duurzaam zijn. Zowel qua materiaalgebruik als energieverbruik. Dit is zichtbaar en ervaarbaar voor de bezoekers.
- De popzaal bestaat uit een vlakke vloer met een balkon en een verhoogd podium..
- Bij voorkeur aan 3 zijden van de popzaal zijn balkons.
- Er is sprake van een goede balans tussen de functionele eisen en de eisen met betrekking tot ‘beleving’ en/of ‘sfeer’. Een 100% functioneel gebouw is niet per definitie een aantrekkelijk gebouw.
- Kleine optredens moeten mogelijk zijn in de ruimte van de horeca (laagdrempelige activiteiten).

Specifiek voor de variant ‘Popcentrum’ geldt:

- Het gebouwconcept en de inrichting moeten uitnodigen tot ontmoeting tussen de verschillende bezoekers van het centrum. Hiermee draagt het gebouw bij aan de doelstellingen 'diversiteit' en 'inclusiviteit'.
- Het gebouwconcept en de inrichting zijn voldoende voorbereid/toegerust op een gebruik van de verschillende ruimten gedurende 7 dagen per week, zowel overdag als 's avonds en 's nachts.
- Het concept van de horeca en de positionering ervan binnen het gebouw maken de horeca ook aantrekkelijk voor bezoekers "van buitenaf".
- Oefenruimtes en de opnamestudio moeten 24/7 te gebruiken zijn; hiervoor moet een aparte ingang aanwezig zijn.

6.3.2 Hoogte

De hoogte van de ruimten moet voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit. In het algemeen moeten de ruimten minimaal 3,0 m vrije hoogte hebben (tussen vloer en plafond). De belangrijkste afwijkingen hiervan zijn:

- Popzaal 6 meter
- Café 4 meter
- Overdekte opstelplaats vrachtwagen 4,5 meter

Het podium in de popzaal ligt circa 1 meter hoger dan de zaal.

6.3.3 Relaties binnen

- Horeca en popzaal zijn binnen het gebouw in elkaars nabijheid gelegen. De horeca fungeert ook als 'foyer- en/of uitloopruimte' voor de popzaal.
- De popzaal ligt op straatniveau. Hierdoor is het laden en lossen van het podium eenvoudig mogelijk en zonder gebruik van een lift.
- Alle ruimten (met uitzondering van de kantoren en oefenruimtes) liggen op 1 of maximaal 2 niveaus.
- Indien de ruimten verdeeld over meerdere niveaus liggen, moet er een ruime lift aanwezig zijn (zowel voor personen als voor goederen).

6.4 Stedenbouwkundige eisen

Voor de benodigde terreinoppervlakte moet minimaal worden uitgegaan van:

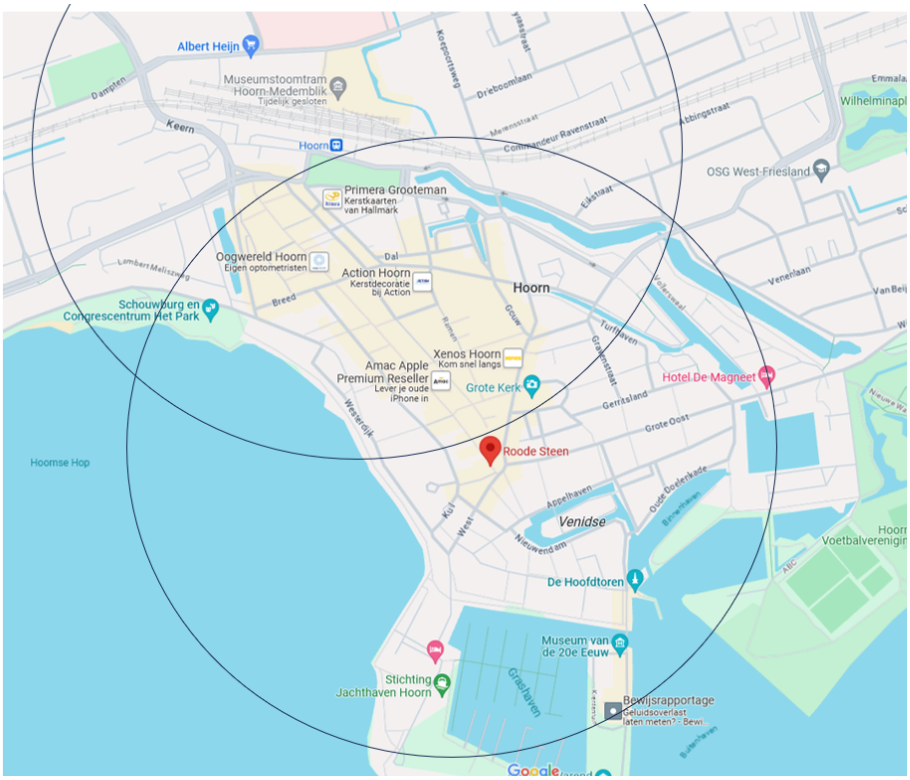
- Popcentrum 1.400 m^2
- Poppodium 1.100 m^2

Hierbij is geen rekening gehouden met terras, fietsenstallingen, parkeerplaatsen voor auto's van de bezoekers en een opstelplaats voor een vrachtwagen en/of tourbus van de optredende artiest/band.

Overige eisen:

- Het gebouw is gelegen in een gebied met gemengde functies (wonen, werken en uitgaan).
- Het gebouw presenteert zich met een centrale, goed zichtbare en uitnodigende entree, op een voor het publiek goed toegankelijke en attractieve locatie.
- Het gebouw is herkenbaar als Popcentrum/Poppodium.
- Het café ligt aan de straatzijde op een goede zichtlocatie, die aantrekkelijk is voor uitgaand publiek in de avond- en nachturen, maar ook overdag aantrekkelijk is (Popcentrum).

- In de directe nabijheid zijn voldoende faciliteiten aanwezig voor fiets- en autoparkeren, met name in de avonduren.
- Het gebouw is goed bereikbaar met het openbaar vervoer; bij voorkeur gelegen op maximaal 10 minuten lopen van het station (zie onderstaande kaart).
- Wandelaars en fietsers ervaren de route naar het Popcentrum/Poppodium als “veilig”.
- Het uitgaansgebied van Hoorn rondom de Roode Steen is bij voorkeur op maximaal 10 minuten lopen (zie onderstaande kaart).
- Indien er in de directe omgeving woningen zijn en/of worden gerealiseerd, dan dient er niet alleen aandacht te zijn voor eventuele geluidsoverdracht vanuit het podium, maar ook voor de geluidsbelasting die aankomend en vertrekkend publiek met zich meebrengt.
- Het laad- en losbordes van popzaal in de overdekte opstelplaats moet bereikbaar zijn met vrachtwagens (bakwagens) tot maximaal 10 meter. Voor de bevoorrading van de horeca moet hier ook rekening mee worden gehouden.
- Bij voorkeur is de locatie ook bereikbaar met trailers van 18 meter en tourbussen (nightliners). Let op draaicirkels in een bebouwde omgeving.
- Het straatniveau bij het laden en lossen ligt circa 1 meter onder het niveau van het podium, dus ongeveer gelijk aan het niveau van de zaal. De zaal moet ook voor de interne logistiek op straatniveau liggen.

H7 | Locatieonderzoek

De eisen die worden gesteld aan de locatie zijn vastgelegd in 6.4 ‘stedenbouwkundige eisen’.

7.1 Mogelijke locaties

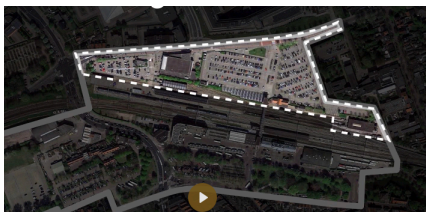
In diverse gesprekken zijn de volgende mogelijke locaties benoemd:

a. Poort van Hoorn - noordzijde stationsgebied
b. Poort van Hoorn - zuidzijde stationsgebied - Busremise
c. Ten westen van Schouwburg Het Park
d. Huidige locatie Manifesto

Een gebouw van een poppodium past in beginsel goed bij een industriële setting (herontwikkeling van industrieel erfgoed). Buiten de Busremise is er binnen het zoekgebied (omgeving station en omgeving uitgaansgebied) geen industrieel pand beschikbaar. Ook elders in Hoorn is een dergelijk object niet beschikbaar of is de verwachting dat dit beschikbaar komt.

De beoordeling van deze locaties voor een Popcentrum of een Poppodium is als volgt:

a. Poort van Hoorn - Noordzijde stationsgebied

Op de site van de Poort van Hoorn wordt gesteld: “Er ontstaat ruimte voor woningen, kantoren, horeca, detailhandel en maatschappelijke functies. Het gebied aan de noordzijde krijgt een meer stedelijke uitstraling en de nieuwe invulling maakt dat het er zowel overdag als ’s avonds levendig is. In plaats van een loopbrug over het spoor komt er een kwalitatief hoogwaardige traverse van en naar de binnenstad.” Voor de functie ‘poppodium’ is ruimte beschikbaar, passend binnen het concept bestemmingsplan. Met openbaar vervoer is deze locatie goed bereikbaar met trein en bus. De loopafstand tot het uitgaansgebied rondom de Roode Steen is, via de nieuw te realiseren traverse over het spoor, iets meer dan de gewenste 10 minuten. In dit gebied komt ruime parkeergelegenheid, die vooral overdag bezet zal zijn door forensen en winkelend publiek. In de avond en het weekend zal hierdoor voldoende parkeergelegenheid beschikbaar zijn voor bezoekers van het poppodium.

De traverse over de spoorlijn kan door de potentiële bezoekers van het nieuwe poppodium, en dan met name door uitgaanspubliek (die wat “minder gericht” de activiteiten van het poppodium bezoeken), als een ‘psychologische barrière' kunnen worden ervaren. Voor bezoekers met de fiets zal de traverse ook als een barrière worden ervaren. Het succes van het nieuwe poppodium op deze locatie zal mede afhankelijk zijn van de kwaliteit en voortgang van de gehele gebiedsontwikkeling en de reuring in de avonduren. Voor een succesvol poppodium is een levendige omgeving in een gebied met gemengde functies van groot belang.

b. Zuidzijde stationsgebied - Busremise

Aan de zuidzijde van het station ontstaat door het verplaatsen van het busstation ruimte voor meer groen en ruimte om de beleving van singels terug te brengen. De huidige Busremise is een gemeentelijk monument van circa 1.500 m2 en blijft daardoor gehandhaafd bij de ontwikkeling van het stationsgebied. Dit gebouw is particulier eigendom. Er is nog geen nieuwe bestemming bekend voor dit object. Deze locatie heeft een betere relatie met de oude binnenstad dan de noordzijde van het stationsgebied. De Busremise heeft ook een “stoere uitstraling” die past bij een poppodium. Het gebouw zou door een laag verbindingslid met een nieuwbouw op het parkeerterrein (in eigendom van de gemeente Hoorn) kunnen worden uitgebreid. Daarbij dient uitdrukkelijk wel te worden aangetekend dat de beschikbaarheid van deze locatie onzeker is omdat de Busremise geen eigendom is van de gemeente.

c. Ten westen van Schouwburg en Congrescentrum Het Park

Op deze locatie is in beginsel een goede samenwerking met Schouwburg en Congrescentrum Het Park eenvoudig te realiseren, zowel qua programmering als organisatie. Stedenbouwkundig gezien is deze locatie niet ideaal omdat het poppodium vanuit de stad "verscholen" ligt achter de schouwburg. De locatie ligt buitendijks. Door Rijkswaterstaat is gesteld dat hierdoor in dit gebied niet mag worden gebouwd. Dus is de conclusie dat het realiseren van een nieuw poppodium op deze locatie niet mogelijk is of zeer moeilijk zal zijn.

d. Huidige locatie Manifesto

De huidige locatie van Manifesto aan de Holenweg ligt aan een groot parkeerterrein dat voornamelijk voor de sportaccommodaties ter plekke wordt gebruikt. Aan de andere zijde zijn bedrijven en diverse sportvoorzieningen, zoals tennisbanen. Het gebied is verder omgeven door een woonwijk. De kwaliteit van de directe omgeving is hierdoor op dit moment suboptimaal en weinig uitnodigend voor een poppodium. Deze locatie is vooral ook voor bezoekers vanuit de regio

slecht bereikbaar met openbaar vervoer. Tevens is de afstand tot het uitgaansgebied van Hoorn lopend 30 minuten. Hierdoor is deze locatie niet aantrekkelijk voor een nieuw poppodium. Het gebied heeft de functie “gemengd stedelijk gebied” waardoor op de locatie op termijn (minimaal 10 jaar) onder andere woningbouw mogelijk is. Herontwikkeling van de huidige locatie van Manifesto dient te worden gecombineerd met de planontwikkeling van het gehele gebied.

Geconcludeerd kan worden dat de noordzijde van het stationsgebied de meest kansrijke locatie is voor een Popcentrum of Poppodium. Voorwaarde is dat dit gebied, zoals het streven is, een stedelijke uitstraling krijgt die zowel overdag als ’s avonds levendig is, dat wil zeggen dat er in de directe omgeving meerdere horeca- en/of uitgaansgelegenheden aanwezig zijn. Een dergelijk voorzieningenniveau is een absolute voorwaarde voor een succesvol poppodium. Indien hieraan wordt voldaan is dit een goede locatie voor een nieuw poppodium. De Busremise aan de zuidzijde van het stationsgebied heeft als voordeel dat het een kortere afstand heeft tot de oude binnenstad. De groene omgeving zorgt ervoor dat er minder kans op hinder naar de omgeving zal zijn, maar geeft wel een minder levendige uitstraling. De locatie heeft meer uitdagingen omdat het pand geen eigendom is van de gemeente en er mogelijk nog andere functies in aanmerking komen. Zo is er ooit eerder gesproken over de ontwikkeling van een nieuwe bibliotheek op deze plek. Op de locatie ten westen van Het Park kan in principe niet worden gebouwd, omdat het in een buitendijks gebied ligt. De huidige locatie van Manifesto voldoet niet aan de eisen met betrekking tot een levendige omgeving, het uitgaansgebied van de binnenstad en de beschikbaarheid van openbaar vervoer.

7.2 Ontwikkelperspectief

De ontwikkeling van het Stationsgebied verloopt in fases. Het project start aan de noordzijde van het plangebied. De zuidzijde van het Stationsgebied wordt in een latere fase ontwikkeld. Het duurt naar verwachting circa 7 à 10 jaar om het hele Stationsgebied te ontwikkelen. De gemeente zoekt een private partner voor de integrale ontwikkeling van het gebied.

Hierbij tekenen we aan dat er tot nu toe weinig succesvolle private of publiek-private ontwikkelingen zijn als het gaat om de realisatie en exploitatie van poppodia. De praktijk leert dat het belangrijk is dat de gemeente zoveel mogelijk sturing houdt op de vastgoedontwikkeling van cultureel en/of maatschappelijk vastgoed, met name gelet op het feit dat de gemeente zich (daarna) ook langjarig bindt als subsidieverstrekker om de exploitatie van de culturele voorziening te ontwikkelen en duurzaam in stand te houden.

Mede gelet op de lange doorloopfase die gemoeid is met de planontwikkeling en realisatie van een nieuw poppodium (uitgaande van een positief besluit), is het belangrijk om beleid te formuleren met betrekking tot het voorzieningenniveau voor popcultuur in de periode tussen besluitvorming en daadwerkelijke realisatie. Daarbij zou het uitgangspunt moeten zijn dat zoveel mogelijk van de kennis en ervaring die Manifesto sinds 1999 heeft opgedaan, evenals het netwerk van Manifesto wordt geïmplementeerd in de nieuwe voorziening. Een deel van Manifesto kan opgaan in de nieuwe popculturele voorziening en daar kan in de tussenliggende jaren stapsgewijs naartoe worden gewerkt.

H8 | Financien

8.1 Stichtingskostenraming

Uitgangspunten voor de stichtingskostenraming zijn de kengetallen die de afgelopen jaren zijn gehanteerd voor de realisatie van diverse podiumvoorzieningen in Nederland. Hierbij is rekening gehouden met full-air luchtbehandeling en een gasloos gebouw met warmtepomp of WKO-systeem.

Bij de stichtingskostenraming zijn de volgende posten meegenomen:

- Bouwkundige werken
- Installaties
- Vaste inrichting (balies, bars etc.)
- Theatertechniek (licht, geluid, inschuifbare tribune, toneelstoffering, elektro akoestiek etc.)
- Losse inrichting
- Terreininrichting direct rondom het gebouw
- Honoraria (architect en overige adviseurs)
- Leges, verzekeringen
- Reserve en onvoorzien 15%
- Prijsstijgingen van 2,5% per jaar tot oplevering over 7 jaar
- Interne kosten gemeente

Voor de variant 'Popcentrum' worden de stichtingskosten geraamd op circa € 17 miljoen (exclusief BTW). Voor de variant 'Poppodium' worden de stichtingskosten geraamd op € 12,5 miljoen (exclusief BTW). De onderbouwing hiervan is opgenomen in de vertrouwelijke Bijlage 5.

In het Stationsgebied wordt op dit moment rekening gehouden met grondkosten (bouwrijp) van € 160,- per m2 bvo. De grondkosten voor het 'Popcentrum' komen hiermee op circa € 350.000 en voor het poppodium circa € 250.000 (prijspeil 2024).

Het huidige gebouw van Manifesto is eigendom van de gemeente. De meest recente boekwaarde is € 303.045. Als Manifesto over 7 jaar, aangenomen dat het nieuwe poppodium dan in gebruik kan worden genomen, het pand met de locatie afstoot, dan bedraagt de (resterende) boekwaarde € 141.421. Gezien de locatie en de lange termijn waarop de locatie kan worden herontwikkeld, wordt geen rekening gehouden met een opbrengst bij verkoop van het gebouw.

8.2 Kapitaallasten

Voor de berekening van de kapitaallasten wordt uitgegaan van een lineaire afschrijving, met een afschrijvingstermijn voor de gehele investering van 40 jaar en een rentepercentage van 3,5%. Voor de variant 'popcentrum' worden de kapitaallasten geraamd in het eerste jaar (2031) op ruim € 1.000.000 aflopend tot € 440.000 na 40 jaar. Voor de variant 'poppodium' worden de kapitaallasten geraamd in het eerste jaar op ruim € 750.000, aflopend tot € 325.000 na 40 jaar.

Voor de investering van de grondkosten dient alleen rekening te worden gehouden met de rente- en financiering. Dit bedraagt exclusief prijsstijgingen € 12.600 respectievelijk € 8.900 per jaar.

De kapitaallasten van het vastgoed Manifesto zijn € 21.400,80. Indien de boekwaarde wordt afgeboekt is dit het bedrag wat het oplevert gedurende de laatste jaren van afschrijving.

8.3 Beheerlasten

De jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten vallen uiteen in kosten die de eigenaar moet maken en kosten die de huurder/gebruiker moet maken.

De jaarlijkse beheer- en onderhoudslasten ten laste van de huurder (poppodium) worden voor de variant 'Popcentrum' en de variant 'Poppodium' geraamd op respectievelijk € 103.339 en € 72.502 . In de beheerlasten zijn begrepen:

- de kosten van het jaarlijkse onderhoud
- onroerend goed belasting;
- verzekeringen;
- heffingen;
- de kosten voor het schoonmaken van het gebouw;
- de energiekosten.

				Popcentrum Hoorn		Poppodium Hoorn	
	per m2			2.263 m2		1.588 m2	
	Totaal	**Gebruiker**	**Eigenaar**	**Gebruiker**	**Eigenaar**	**Gebruiker**	**Eigenaar**
Schoonmaak	€ 21	€ 21	€ -	€ 47.521	€ -	€ 33.340	€ -
Energie en water	€ 10	€ 10	€ -	€ 22.629	€ -	€ 15.876	€ -
Verzekeringen, belastingen etc.	€ 8	€ 3	€ 5	€ 6.034	€ 12.069	€ 4.234	€ 8.467
Onderhoud gebouw	€ 32	€ 2	€ 30	€ 4.526	€ 67.887	€ 3.175	€ 47.629
Onderhoud theatertechniek	€ 10	€ 10	€ -	€ 22.629	€ -	€ 15.876	€ -
Beheer	€ 2	€ -	€ 2	€ -	€ 4.526	€ -	€ 3.175
	€ 83	€ 46	€ 37	€ 103.339	€ 84.482	€ 72.502	€ 59.272

Prijspeil 2024, excl. BTW

8.4 Meerjarige exploitatieraming

Bij de exploitatieraming wordt ook de huur meegenomen die de huurder aan de gebouweigenaar (de gemeente) moet betalen. De gemeente Hoorn heeft geen standaardbeleid om de huur van (maatschappelijk) vastgoed te berekenen. In dit rapport wordt daarom uitgegaan van een kostprijsdekkende huur die opgebouwd is uit de kapitaallasten en het eigenaarsdeel van de beheerlasten. Voor de kapitaallasten wordt uitgegaan van de gemiddelde kapitaallasten over de afschrijvingsperiode van 40 jaar. Omdat de gehele exploitatie wordt berekend op prijspeil 2024 wordt ook gerekend met de kapitaallasten van de investering prijspeil 2024.

Eigenaarslasten = Huur	**Popcentrum Hoorn**	**Poppodium Hoorn**
Kapitaallasten	€ 634.913	€ 465.256
Rentelasten grond	€ 12.672	€ 8.891
Gebouwgebonden expl. Kosten	€ 84.482	€ 59.272
	€ 732.067	**€ 533.419**

Prijspeil 2024

We hebben voor beide varianten van een nieuwe popculturele voorziening in Hoorn voor de eerste 5 exploitatiejaren een raming saldo tekort voor subsidie opgesteld. Deze komt voor het 'Popcentrum' uit op een bandbreedte van structureel € 1,4 - € 1,5 miljoen. Voor het 'Poppodium' geldt een bandbreedte van € 1,0 - € 1,2 miljoen. Dit betreft dus het totale saldo tekort per variant, inclusief de kosten van huisvesting, beheer en onderhoud.

Naast deze structurele subsidielast dient er in de eerste 3 jaren van de exploitatie rekening te worden gehouden met een extra subsidielast van totaal € 0,5 miljoen ter dekking van aanloopverliezen.

NB
De kosten van de vaste en losse inrichting van het nieuwe poppodium zijn meegenomen in de stichtingskosten en derhalve verdisconteerd in de 'kostprijsdekkende huur'. Bijgevolg zijn in de meerjarige exploitatieraming geen kosten voor afschrijvingen op de inrichtingscomponenten begroot.

De uitgewerkte exploitatieraming is opgenomen in Bijlage 6 bij dit rapport.

8.5 Financiering

Aan BMC is de vraag gesteld of er inzake de investering in het vastgoed en in de inrichting, en ten aanzien van de exploitatie, nog alternatieve vormen van bekostiging denkbaar zijn (lees: anders dan de gemeentelijke subsidie).

In onze rapportage uit 2019 naar aanleiding van het onderzoek naar het toekomstperspectief van Manifesto hebben we reeds aangegeven dat een private exploitatie van een popculturele voorziening op de schaalgrootte van Hoorn geen realistisch scenario is. Wel is het denkbaar dat private partijen investeren in onderdelen van het concept van de popculturele voorziening of een deel van de exploitatie voor hun rekening nemen. Zo hebben inmiddels twee (private) ondernemers hun belangstelling kenbaar gemaakt voor de exploitatie van een studiofaciliteit in een nieuw te ontwikkelen Popcentrum. Deze ondernemers zouden daarmee ook een aandeel kunnen nemen in de totale investering die nodig is om deze voorziening te realiseren.

Cultuurfondsen investeren niet in stenen. In een enkel geval leveren fondsen wel een financiële bijdrage aan onderdelen van de inrichting als deze innovatief zijn en/of noodzakelijk om bepaalde specifieke, onderscheidende activiteiten uit te kunnen voeren.

In de meerjarige exploitatieraming hebben we voor beide varianten een post 'sponsoring' opgenomen, maar deze wel op pm gezet. De mogelijkheden voor sponsoring van een poppodium met een schaalgrootte, zoals die voor Hoorn is voorzien, moeten zeker niet worden overschat. Eventuele sponsorbijdragen kunnen worden ingezet om extra elementen aan het concept toe te voegen en/of zaken te bekostigen die aan het begin van de planontwikkeling niet waren voorzien.
Het is echter zeer risicovol om sponsoring mee te nemen als (vast) onderdeel van de dekking van de vastgoedinvestering of de investering in de inrichting, en/of als structurele bijdrage in de exploitatie. Sponsoring van bepaalde specifieke activiteiten die het poppodium initieert is onder bepaalde omstandigheden wel haalbaar. Dat geldt ook voor bijdragen vanuit de cultuurfondsen of het Fonds Podiumkunsten.

In het geval dat een nieuwe culturele voorziening ook van bovenregionale betekenis is, cq bijdraagt aan de versterking van een bepaalde regio (maatschappelijk, demografisch, economisch), dan raakt dit ook het provinciaal beleid. Dit maakt dat provincies soms optreden als cofinancier in culturele en/of maatschappelijke vastgoedontwikkeling of (tijdelijk) een programmasubsidie verstrekken. BMC heeft begrepen dat de provincie Noord-Holland hier uiterst terughoudend in is. Maar een verkenning met de provincie op dit punt zou ons inziens wel moeten plaatsvinden.

H9 | Bevindingen en aanbevelingen

9.1 Bevindingen

Op basis van onze studie, waarvan de resultaten zijn vastgelegd in de hoofdstukken 3 tot en met 8, komen we tot de volgende bevindingen.

a. Het landschap van de popmuziek en -cultuur is in de afgelopen twee decennia sterk veranderd. Door onder andere digitalisering, globalisering en de verdere verzakelijking van de muziekindustrie is het nationale en internationale aanbod verschraald, terwijl het aantal professionele poppodia in Nederland sterk is toegenomen. Het interessante aanbod concentreert zich meer en meer in de grote steden in de randstad (TivoliVredenburg, Paradiso, Melkweg, Afas Live, Ziggo Dome) en in Tilburg (013). Om die reden leggen de kleinere podia buiten de grotere steden zich primair toe op talentontwikkeling, waarmee ze eigen aanbod kunnen creëren. Hier ligt voor een nieuw poppodium in Hoorn ook de belangrijkste opgave.
b. Een poppodium dat zich met name richt op (eigen) talentontwikkeling sluit ook aan bij de wensen van het Hoornse publiek, met name bij die van jongeren. Het nieuwe poppodium in Hoorn fungeert in de eerste plaats als 'broed- en werkplaats' voor popcultuur en als plek voor ontmoeting.
c. Als we kijken naar het voor Hoorn (in potentie) beschikbare nationale en internationale aanbod dan is een capaciteit van 500 bezoekers (staand) voor een nieuw poppodium in Hoorn een passende schaalgrootte.
d. De combinatie van de functies 'broed- en werkplaats' (talentontwikkeling) en 'podium' (presentatie) kan in beginsel op twee manieren worden vormgegeven:
    - in de vorm van een 'Popcentrum': beide functies worden op één locatie geïntegreerd;
    - in de vorm van een 'Poppodium': het poppodium is de plek voor presentatie en aanvullend daarop zijn er verspreid over de stad voorzieningen die ondersteunend en/of faciliterend zijn aan talentontwikkeling, zoals oefen- en opnamefaciliteiten.

   Beide concepten dragen bij aan de versterking van de uitgaans- en nachtcultuur in Hoorn.
e. Het samenbrengen van de functies 'broed- en werkplaats' en 'podium' op één locatie biedt mogelijkheden om zowel inhoudelijke als facilitaire synergievoordelen te realiseren. Een nieuwe popculturele voorziening biedt in dat geval onderdak aan de gehele 'culturele keten' van *ontdekken*, *leren*, *presenteren* en *beleven*. Tevens zorgt deze combinatie voor meer dynamiek.
f. De benodigde oppervlakte van een 'Popcentrum' en een 'Poppodium' bedraagt respectievelijk 2.165 m2 bvo en 1.528 m2 bvo. De benodigde omvang van de kavel is respectievelijk minimaal 1.400 m2 en 1.100 m2.
g. De benodigde investering die gemoeid is met de realisatie van een 'Popcentrum' en een 'Poppodium' bedraagt respectievelijk circa € 17 miljoen en circa € 13 miljoen, exclusief btw en exclusief grondkosten.
h. Bedacht moet worden dat in het geval er gekozen wordt voor het concept van het 'Poppodium' er elders in de stad ook nog investeringen moeten worden gedaan ten behoeve van 'talentontwikkeling' (denk bijvoorbeeld aan oefenruimtes en

studiofaciliteiten). Het ligt dan voor de hand om de rol van Muziekschool Boedijn hierin verder te versterken.

i. De jaarlijkse subsidie die nodig is om een 'Popcentrum' en 'Poppodium' in stand te houden bedraagt bij huidige inzichten respectievelijk € 1,4 - 1,5 miljoen en € 1,0 - € 1,2 miljoen. Dit is inclusief de huisvestingslasten.
j. Er zijn voor de realisatie van een nieuwe popculturele voorziening twee potentiële locaties:
    - Noordzijde Stationsgebied (Poort van Hoorn)
    - Busremise zuidzijde stationsgebied (Poort van Hoorn)

   Daarbij dient te worden aangetekend dat de Busremise geen eigendom is van de gemeente.
k. Indien wordt gekozen voor de locatie Noordzijde Stationsgebied dan zal het succes van de nieuwe popculturele voorziening in belangrijke mate worden bepaald door het tempo en de kwaliteit van de verdere gebiedsontwikkeling (voldoende functiemenging, levendigheid zowel overdag als 's avonds, goede bereikbaarheid, beleving dat de Poort van Hoorn onderdeel uitmaakt van het centrum van Hoorn et cetera).
l. De doelgroepen die bekend zijn met het bezoeken van een poppodium, popfestival of dance-event zijn in Hoorn ondervertegenwoordigd. Een deel daarvan is gericht op het activiteitenaanbod in Amsterdam (Paradiso, Melkweg, Bitterzoet). Het succes van een nieuw poppodium in Hoorn is om die reden niet vanzelfsprekend. Er zal tijd en goed ondernemerschap nodig zijn om een dergelijke (eigen) voorziening in Hoorn stapsgewijs op te bouwen.
m. Bij een positief besluit over een nieuwe popculturele voorziening zullen de planontwikkeling en realisatie nog de nodige tijd in beslag nemen. Dit betekent dat er ook beleid moet worden geformuleerd voor de periode tot aan de ingebruikname van het nieuwe podium. Onderdeel daarvan is de vraag wat er in de tussentijd met Manifesto moet gebeuren en/of hoe de kennis, ervaring en het netwerk van Manifesto kunnen worden geïmplementeerd in de ontwikkeling naar een nieuwe popculturele voorziening. Het instandhouden van Manifesto tot aan de ingebruikname van een nieuw poppodium zal ook nog een (beperkte) investering vragen.
n. Bij een negatief besluit over een nieuw te ontwikkelen poppodium zal er op termijn sprake zijn van een (verdere) uitval van aanbod van en publiek voor popcultuur, zoals geschetst naar aanleiding van ons onderzoek uit 2019. Het huidige Manifesto zou dan (in beperkte mate) een rol kunnen (blijven) spelen als locatie voor talentontwikkeling onder toevoeging van oefenfaciliteiten.

9.2 Aanbevelingen

De bevindingen in de vorige paragraaf leiden tot de volgende aanbevelingen:

A. Investeer in een voorziening die primair gericht is op (eigen) talentontwikkeling: een 'broedplaats', tevens een plek voor ontmoeting.
B. Investeer uitsluitend in een nieuw poppodium, annex 'broedplaats', als aan de stedenbouwkundige randvoorwaarden van een dergelijke voorziening kan worden voldaan.
C. Houd bij de afweging rekening met het feit dat het opbouwen van een nieuwe (eigen) popculturele voorziening in Hoorn tijd zal kosten en dat daarvoor voldoende subsidiemiddelen beschikbaar moeten worden gesteld.

D. Formuleer beleid met betrekking tot het voorzieningenniveau op het gebied van popcultuur in de periode tot aan de ingebruikname van een nieuw poppodium, annex 'broedplaats' om verdere uitval van activiteiten en (potentieel) publiek te voorkomen.
E. Betrek de ondernemers die tijdens dit onderzoek hebben aangegeven mogelijk te willen participeren in een nieuw poppodium bij de verdere planontwikkeling, met inachtneming van regels 'level playing field'.
F. Doorloop, uitgaande van de beschikbaarheid van voldoende middelen voor het vervolg de volgende stappen (op hoofdlijnen):
    1. Besluitvorming over de ontwikkelingsrichting (zie de door BMC geschetste modellen / scenario's).
    2. Nader onderzoek en besluitvorming over locatie in samenhang met de gebiedsontwikkeling Poort van Hoorn.
    3. Nadere uitwerking van de organisatievorm en businesscase van een nieuwe popculturele voorziening, met name ten aanzien van de beoogde samenwerking met Muziekschool Boedijn en eventuele private partijen.
    4. Opstellen 'Programma van Eisen', bouwkostenraming en (integrale) exploitatieraming.
    5. Opstellen 'Plan van aanpak' voor de realisatie van een nieuwe popculturele voorziening, inclusief een met de gebiedsontwikkeling samenhangende planning en een plan voor het al dan niet continueren van het huidige poppodium Manifesto.
    6. Contracteren van de in de nieuwe popculturele voorziening participerende partijen.
    7. Besluitvorming voorbereidingskrediet.
    8. Selectie (bouw)projectmanager en ontwerpteam.
    9. Uitwerken van een aanbestedingsgereed ontwerp en van een (integraal) businessplan.
    10. Besluitvorming uitvoeringskrediet.
    11. Bouw

Bijlagen

Bijlage 1: Partijen die BMC in het kader van het onderzoek heeft geconsulteerd

Bijlage 2: Whize doelgroepenonderzoek

Bijlage 3: Volledige benchmark

Bijlage 4: Ruimtebehoefte

Bijlage 5: Raming stichtingskosten (vertrouwelijk)

Bijlage 6: Exploitatieraming

Bijlage 7: Verschillenanalyse met betrekking tot de varianten

BMC

Databankweg 26D
3821 AL Amersfoort

Postbus 490
3800 AL Amersfoort

(033) 496 52 00
info@bmc.nl
www.bmc.nl

KvK BMC Advies 32078667
IBAN NL91ABNA0504035754
BTW NL80.86.63.598 B.01

Colofon

6 juli 2024

Classificatie	:	Intern gebruik
Namen adviseurs	:	• Dick te Winkel • ir. Maarten van der Vlerk
Projectnummer	:	PO037008